

Lek. med. Stanisław Szewczuk
Lek. med. Janusz Szewczuk

Historia
Oddziału Neurologii
Szpitala Wojewódzkiego w Słupsku
1953 - 2003

Słupsk 2003

Spis treści:

1. Wstęp.....	2
2. Historia oddziału neurologii.....	3
3. Spis pielęgniarek, rehabilitantów i salowych.....	40
4. Ilość leczonych chorych.....	46
5. Wykaz lekarzy pracujących lub związanych z oddziałem.....	47
6. Omówienie osób lekarzy pracujących w oddziale.....	48
7. Ksera rozpoznań i charakteru pisma lekarzy z lat 1953 - 1956.....	84
8. Wykaz lekarzy pracujących w oddziale neurologii w latach 1953 - 2003.....	86
9. Struktura organizacyjna oddziału neurologii.....	89
10. Omówienie osób pielęgniarek oddziałowych.....	90
11. Fotografie podstawowego sprzętu.....	98
12. Streszczenie.....	99
13. Wykaz źródeł.....	105

Wstęp

Historia oddziału pokazuje ogromny wysiłek zespołu osób pracujących razem dla dobra chorych. Wymienione są nazwiska, funkcje, daty. Zbyt mało wspomnień z codziennej, jakże odpowiedzialnej pracy. Może trzeba przypomnieć choćby jedną zabawną sytuację, których także było nie mało?

Największą satysfakcją dla emerytowanego ordynatora była możliwość opracowania wspólnie z synem niniejszej monografii.

Podziękowanie dla Słupskiej Delegatury Okręgowej Izby Lekarskiej w Gdańsku, a szczególnie panu dr Maciejowi Pasiece za częściową refundację kosztów wydania „Historii Oddziału Neurologii Szpitala w Słupsku” na pięćdziesiątletnie utworzenia oddziału..

Autorzy.

St. Sawicki

*1
Egzemplar
Pogodzenie
Jenon Sawicki
dla panna
Brazilia.
Stokholm*

Po zakończeniu drugiej Wojny Światowej Polska za utraczone Ziemie Wschodnie otrzymała Ziemie Zachodnie. Za frontem na wyzwolone tereny przyjeżdżali delegaci rządu i organizowali załóżki polskiej administracji, włączając robotników przymusowych, byłych jeńców wojennych, repatriantów, a później nakazami pracy kierowano specjalistów.

W 1953r. pan dr Wacław Mickiewicz, lekarz neurolog, pracownik Kliniki Neurologicznej Akademii Medycznej w Gdańsku otrzymał nakaz pracy na okres 2 lat tj. od 27.08.1955r. do 27.08.1957r. do Słupska. Miał zorganizować oddział neurologiczny w filii Szpitala Wojewódzkiego w Koszalinie z siedzibą w Słupsku (ksero nakazu pracy [Ryc2] oraz umowy o pracę [Ryc3]). Nie pomogło odwołanie do Ministra Zdrowia. Wspomnienia z podróży do Słupska i pierwszych miesięcy pracy - kopia listu [Ryc6].

Dyrektor szpitala pan dr Roman Awstric przekazał pomieszczenie - parter głównego budynku przy ul. Kopernika 28 [ryc7]. Przydzielił pielęgniarki i salowe do prac porządkowych. W wielu oknach brak było szyb. Ustawiono łóżka, porządkowano pomieszczenia. Nie było sprzętu medycznego. Całe wyposażenie: to własny młotek neurologiczny, agraftka, słuchawka drewniana i wziernik do badania dna oczu. Dyrekcja domagała się jednak szybkiego otwarcia oddziału.

Obowiązki pielęgniarki oddziałowej powierzono pani Adeli Wójcik [Ryci].

Pan dr Mickiewicz zwrócił się do delegata Ministra Zdrowia o finanse na sprzęt, jednak ich nie otrzymał.

Pani Adela Wójcik z kilku pielęgniarkami ścieliły łóżka, pobierały pościel, niezbędny sprzęt oraz środki sanitarne. Pan dr Mickiewicz przyjmował chorych w Poradni, konsultował przypadki neurologiczne i psychiatryczne w oddziałach szpitalnych szpitalnych, a także chorych dowożonych z innych szpitali.

Ryci. Adela Wójcik i Helena
Kazimierska.

Pierwszymi pielęgniarkami oprócz oddziałowej i równocześnie zabiegowej p. Adeli Wójcik były Helena Kazimierska [Ryci], Halina Ampulska Piotrowiczowa, która pracowała od 01.12.1953r. do 30.03.1954r. (świadczenie ukończenia kursu PCK - [Ryc4] i kursu pielęgniarskiego - [Ryc5]), Helena Sekulska - Wojciechowska, Halina Borawska, Jadwiga Wiatrowicz, Alicja Wasilewska. Były to w większości zaledwie 17-19 letnie panie po 10-12

miesięcznych kursach PCK. Pracowały po 3-4 miesiące na każdym oddziale zdobywając nowe doświadczenie związane ze specyfiką przypadków na każdym oddziale.

W archiwum szpitalnym nie ma ewidencji pracowników pracujących w poszczególnych oddziałach. Natomiast w dostępnych aktach osobowych są adnotacje - na których oddziałach i kiedy pracowała dana osoba. Fotografie i plany zespołu przy ul. Kopernika z zaznaczeniem, gdzie mieściły się oddziały i pracownie w 1953r. - *[Ryc7]* i *[Ryc8]*. Neurologia - jak obecnie, Izba Przyjęć, Laboratorium, pokój lekarza dyżurnego oddziałów dla dorosłych w budynku po lewej przy wjeździe na teren szpitala (dziś poradnie chirurgiczna, dziecięca). Gabinet RTG na parterze budynku - gdzie obecnie jest oddział okulistyczny - wejście od tyłu. Plac nie był utwardzony. Nie było chodników. Po deszczu lub roztopach tworzyło się błoto.

W dniu 15 października 1953r. bez uprzedzenia z kliniki neurologicznej w Gdańsku przysłano chorego Stanisława K. (owalskiego) z porażeniem kończyn dolnych spowodowanym guzem śródrzeniowym. Zmarł 28 stycznia 1954r. Drugi chory przyjęty został 17 października 1953r. Dlatego datę 15.10.1953r. przyjmuje się za datę „otwarcia oddziału”. Rozpoznanie chorych nr 1, 2, 3 pisane były osobiście przez pana dr Mickiewicza. Rozpoznanie chorego nr 4 to pismo pana dr Konstantego Guzowskiego, lekarza wojskowego, który pracował jako wolontariusz co najmniej od listopada 1953r. do 1954r.

Do pomocy dyrekcja przydzieliła felczera, nazwiska nikt nie pamięta. Zapewne on pisał rozpoznania niektórych chorych. Dołączam list pana dr Mickiewicza z dnia 30 lipca 1990r. opisujący te pionierskie czasy. Książka ruchu chorych za lata 1953-1955 do wglądu, za zgodą pana dr Jacka Balickiego, ordynatora oddziału. W 1953r. leczono 95 chorych. Pod koniec roku oddział liczył 25 łóżek.

Pan dr Mickiewicz w jednej osobie był ordynatorem, asystentem, konsultantem dla szpitala słupskiego i szpitali w województwie Koszalińskim (województwo utworzono w 1950r. ze wschodniej części województwa Szczecińskiego). Były to szpitale w Sławnie, Koszalinie, Kołobrzegu, Białogardzie, Świdwinie, Wałczu, Szczecinku, Miastku, Bytowie, Drawsku, Złotowie i Człuchowie.

Dopiero od 1 czerwca 1954r. z nakazem pracy przyjeżdża do Słupska pan dr Mieczysław Wielicki, psychiatra, który organizuje Poradnię Psychiatryczną i w niej pracuje.

Dodatkowo zatrudniony jest na 3 godziny w oddziale neurologii. Oczywiście jest, że przejął część obowiązków dr Mickiewicza i konsultował przypadki psychiatryczne zarówno szpitala słupskiego jak i szpitali powiatowych.

Z.K.S. II. 4/193/53

Ministerstwo Zdrowia
Nr Z.I.o. - 05097/53

Warszawa, dnia 27. VIII. 1953r.

Do

Ob.

lek. Mickiewicz Wacława
w Gdańsk - Wrzeszcz
ul. Libermanna 46 m 7

Nakaz pracy

Na podstawie art. 3 ust. 4 pkt. 1 Ustawy z dnia 18 lipca 1950 r., zmieniającej ustawę o zakładach społecznych służby zdrowia i planowej gospodarce w służbie zdrowia /Dz.U.R.P. Nr 36, poz. 327/ - skierowuję Obywatela/ka/ na okres 2-ich lat do pracy w Szpitalu Wojewódzkim w Słupsku na stanowisku p.o. ordynatora oddziału neurologicznego

Czas pracy Obywatela/ki/ ustala się co najmniej na 7 godzin dziennie.

Obywatel/ka/ obowiązany/a/ jest przystąpić do pracy dnia 15 września 1953 r.

Ustawa o pracę zostanie zawarta przez Prezydium Wojew. Rady Narodowej Wydział Zdrowia w Słupsku

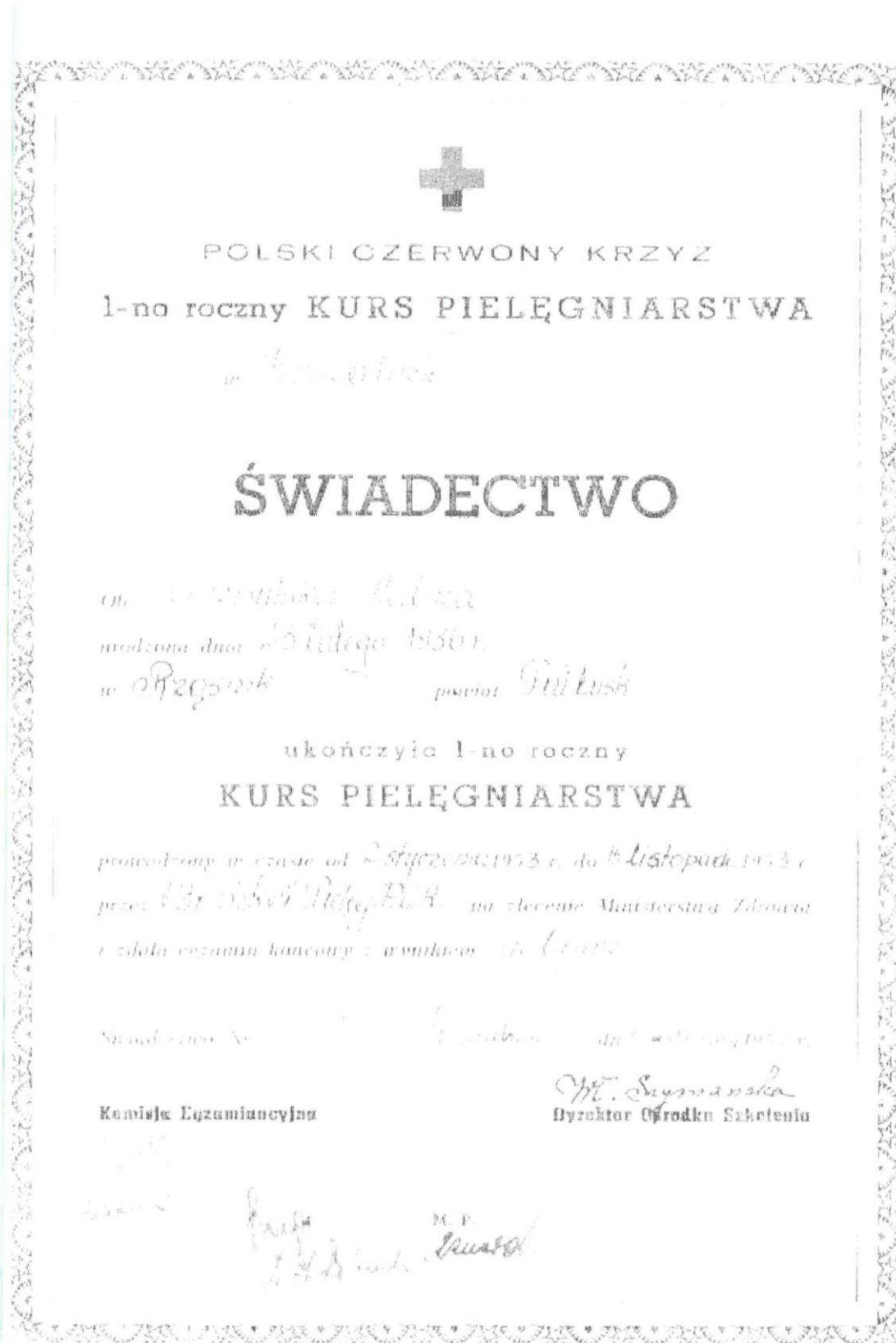
Stosunek pracy, oparty na nakazie, wydany w trybie powołanej ustawy, podlega odpowiednio przepisom o umowie o pracę, a tym, że prawo pracownika do rozwiązania stosunku pracy w drodze wypowiedzenia, zawieszają się na czas trwania obowiązku pracy.

Miejszkanie zostanie Obywatelowi/ce/ przydzielone przez Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Wydział Zdrowia w Słupsku.

MINISTER

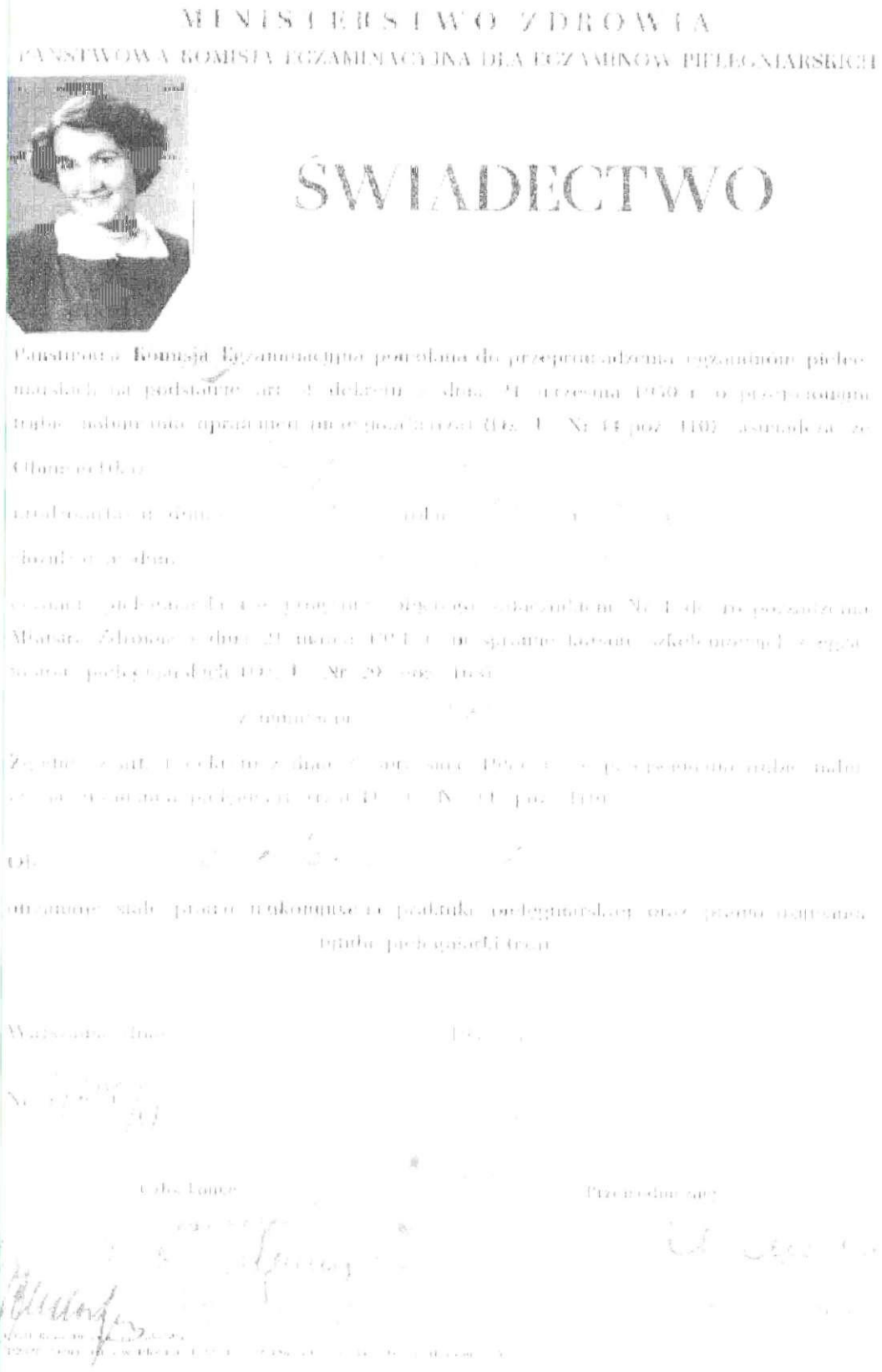
Ryc2. Nakaz pracy dr Wacława Mickiewicza.

Ryc4. Świadectwo ukończenia kursu pielęgniarstwa PCK Haliny Ampulskiej.

Ryc.5. Świadectwo ukończenia egzaminów pielęgniarstwa Haliny Ampulskiej.

choć mnie włączono w gronie pracujących, choć
i mnie usunęto bratku. Ten fakt przyczynił się
do mojego wyjazdu: usunęto mnie z kadry osamot-
niony, tylniwardziej ze względu na Klinikę,
z której wyszedłem. Zamierzałem spróbować, może
być w drugim mieście, wreszcie - przystąpiłem
do mieszynnego Oddziału z Głównym.
Stało się oczywiście, że długo czekać tylko na 195-
6.

Przytoczę sobie z prośbą do delegata Minister-
stwa Zdrowia, o przydzielenie dodatkowego 1000 zł
na najpotrzebniejszą sprzęt do wyposażenia Od-
działu, który może powstać - zbudować ma-
ły budynek szpitalny.

Była bardzo ciężka. Wykazała podstarzo-
wego sprzętu, np. aparatu do miernictwa, ciż-
nienia, piły, młotko, noży, narzędzia.
Była także ciężka ciężkość, np. chromy, noży,
noży, jakich było wiele. Ministerstwo
decydowało, czy się kandydować, szukać w so-
bie. Ministerstwo sprzętu potrzebował, bez
sprzętu, sprzętu, narzędzi, aby nie dostać się
pod patronatorem (Ciałem państwowym
szpitalny).

Chorzy przyjeżdżali i oddział był się 15-16
kory. Nie było to, ponieważ w tym samym z pil-
nowaniem, które prowadziła w tym czasie.

Przebiegaliśmy sumiennie i z poświęceniem.
Choć w nich miałem współpracę. Niemniej ich
nie pamiętam już dzisiaj, natomiast oddział
na miejscu, który wyjechał się kandydować.

W pierwszym czasie, jak się do pracy w
oddziale, tak jak to było z wyjątkiem, który
zamykał się, który później przeszedł się
do Kliniki Neurologicznej w Warszawie.
Z tym wyjątkiem, natomiast nie bardzo do-
bra. Najbardziej miłoścy i dążył do tego,
aby wyjechać. Ona natomiast, która wyjechała
z wyjątkiem, natomiast, jak się pamięta się
z wyjątkiem.

Te jego odejście, przeszedł do pracy w Oddzia-
le jako asystent Stanisława Szamacha, także

Rycób. Kopia listu dr Wacława Mickiewicza - strona 2.

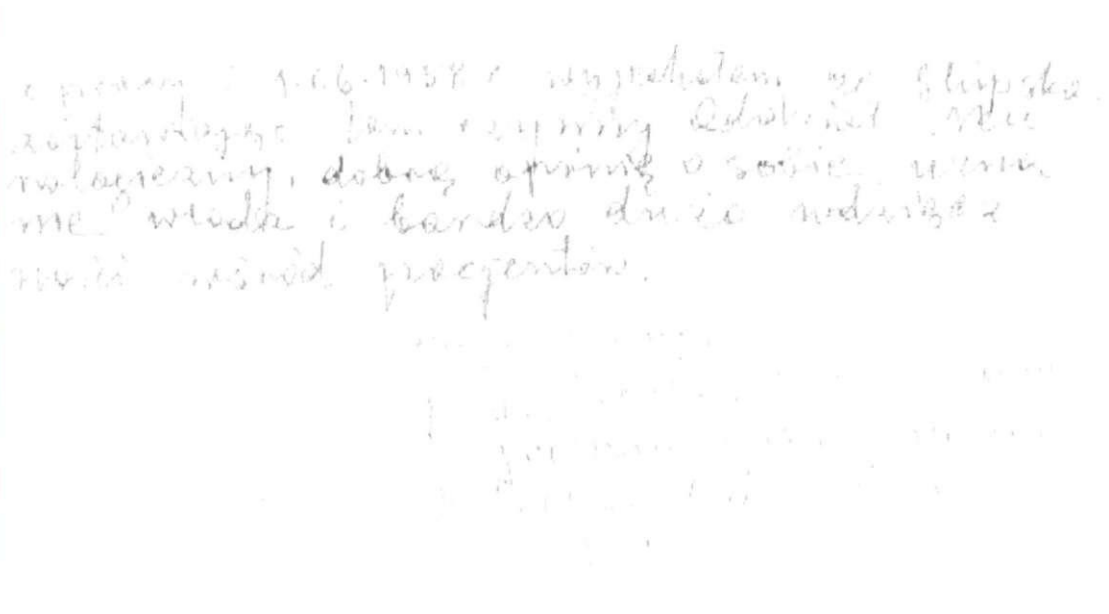
lekarza neurologii z wojewódzkiej jednostki.
Był to lekkostronny, wesoły, inteligentny, po prostu
specjalista z wykształceniem neurologicznym, lekarz z klasą
stał się szwedzka, a później lekarz psychiatryki
Ministerstwa Wewnętrznych.

Oddział stopniowo się rozwijał i ostatecznie
zajął 47 łóżek.

Wobec braku w Oddziale specjalistów liczone kon-
sultacje w zakresie endokrynologii, ginekologii, pediatrii,
był wyznaczony lekarz do konsultacji kardiologicznych w 2
klimatolozji oddziałowej. Wskazywało się, że w 2, kon-
sultacyjnym pracownikiem w kierunku otus-
tym w Psychiatrycznej Neurologicznej Miejskiej i Wojewódzkiej.
Pracę tę, otrzymującymi atestami, odresow-
nowania do szpitala w charakterze lekarza kardiologicznego,
stanowem pracy miałem bardzo daleko. Wynikało,
że na konsultacje specjalistom z wydziału 2, 3, 4,
a nawet w 2, gdy w dziedzinie medycyny ogólnego
nie było w szpitalu żadnego lekarza.

Pracownik neurologii, nie akceptując wypracowa-
nia stał się neurochirurgicznym w kierunku skru-
powaniem w Warszawie i dalej w czasie w-
wzięcia w Słupsku, Psychiatrycznej Neurologicznej
w Powiatowej, Wschodniej - Szwedzkiej, 1953 r.
stała się formacją i została umieszczona
w szpitalu w specjalizacji II stopnia w re-
kwalifikacji neurologii w lutym 1958 r.

Idąc w śladem z Psychiatrycznej Neurologicznej
w Szpitalu w Warszawie z p.o. dr. wydziału
na Oddział Neurologiczny. W tym czasie
uczestniczył w Oddziale Neurologicznym, Stypendy-
stów Szpitala i Ministerstwa Wewnętrznych,
uczestniczył i stypendy specjalizacji w zakresie
neurologii, w tym czasie stał się specjalistą
był jako specjalizujący się w zakresie
i dobrane, nie zapowiadający, w tym czasie
miałe sukcesy. Wtedy w tym czasie, stypendy-
stów w Oddziale Neurologicznym, w tym czasie kon-
kretne, stypendy, w tym czasie
w Oddziale Neurologicznym Szpitala Wschodniej -
Szwedzkiej, w tym czasie, w tym czasie, w tym czasie
stał się specjalistą, w tym czasie, w tym czasie, w tym czasie
stypendy, w tym czasie, w tym czasie, w tym czasie

o piśmie z 1.06.1954 r. wyjechałem do Słupska.
zaplanowałem tam wizytę do doktora. Nie
wzajemnie, dobać opisać o sobie. Wyma
me wada i bardzo dużo nudności
wśród innych pacjentów.

Rycód. Kopia listu dr Wacława Mickiewicza - strona 4.

Od 20-go października 1954r. jako wolontariusz rozpoczyna pracę dr Stanisław Szarmach, lekarz miejscowej jednostki wojskowej.

W 1954r. leczono 342 chorych. Można uznać, że był to rok pełnej organizacji oddziału. Było już trzech lekarzy. Uzupełniono personel średni. Oddziałową była pani Helena Kazimierska (do 19.10.1960r.). Masażystka Barbara Biczak rehabilitowała chorych poudarowych, z uszkodzeniami nerwów, z zespołami bólowymi. Nadal były braki podstawowego sprzętu i pościeli. Ze wspomnień długoletnich pracowników, dziś już emerytek pani Zofii Gaj, Janiny Drozdowskiej - Chylak, Danuty Gelety i wymienionych wcześniej pielęgniarek można napisać, że pracowały w niewyobrażalnych dzisiaj warunkach. Pomiar temperatury polegał na dotknięciu czoła chorego. Jeżeli zdaniem pielęgniarki mógł mieć podwyższoną temperaturę, wtedy mierzono termometrem. Było tylko kilka termometrów, podobnie kilka strzykawk i kilkanaście igieł. Ilość strzykawk i termometrów przekazywano w raporcie. W razie zniszczenia - pielęgniarki odkupywały uszkodzone termometry bądź strzykawki. Zestawy do przetoczeń to rurki gumowe, wielokrotnie płukane i gotowane przed użyciem. Pierwszą punkcję w 1953r. wykonano na rozłożonym fotelu ginekologicznym podpartym krzesłem. Wykonał ordynator.

1. Parter - oddz. chirurgii dziecięcej. I piętro - oddz. Laryngologiczny. W piwnicach stołówka pracownicza i kuchnia szpitalna dla chorych.
1a. Pracownia RTG.
2. Oddz. gruźliczy.
3. Prosektorium.
4. Budynek gospodarczy.
5. Izba Przyjęć - na wprost. Laboratorium po lewej. Pokój lekarza dyżurnego po prawej.
6. W piwnicach - pomieszczenia na ziemniaki. Parter - oddz. neurologii. I i II piętro - oddz. wewnętrzny. Na I piętrze był obok pokoju lekarzy aparat RTG do prześwietleń.
- 6a. Świetlica.
7. Przychodnia dziecięca. Na poddaszu pokoje mieszkalne.
8. Parter - oddz. okulistyczny. I piętro - oddz. dziecięcy wewnętrzny. II piętro - oddz. dermatologiczny. W piwnicach pomieszczenia magazynu.
9. Budynek portierni.

Ryci. Rysunek techniczny zespołu przy ul. Kopernika (1953r.).

*Ryc.8. Fotografie zespołu przy ul. Kopernika.
(PKZ Gdańsk nr neg. 109054 i 107153)*

Pani Janina Drozdowska - Chylak [Ryc10] tak pisze: „Jako pielęgniarka pracowałam od 1948 do 1991r. W 1949r. kurs dla młodych pielęgniarek w Szczecinie. Praca w klinice dziecięcej. W 1951r. przyjazd do Słupska. Szpital Miejski w 3 budynkach, nr 7, 19 i 20 na ul

Popławskiego, obecnie Sienkiewicza. W 1954r. oddział chorób płuc i gruźlicy przy ul. Kopernika 28. Od 1955 -1965r. oddział neurologii. (...) garnek kuchenny nowy zamiast sterylizatora. Strzykawki i termometry jeżeli się zbiły, trzeba było odkupić (...) Aparaty do przetoczeń były gumowe, służyły do wielu zabiegów i wymagały bardzo czasochłonnej pracy, aby były odpowiednio przygotowane do następnych przetoczeń (...). Przed podaniem krwi próba krzyżowa w gabinecie zabiegowym. Lekarz potwierdzał wynik, że na szkiełku nie ma aglutynacji.. Z braku bielizny - personel, kto mógł przynosił używaną na podkłady. Wielokrotnie bieliznę pościelową prały na dyżurach, bo pralnia nie nadążała z przygotowaniem czystej pościeli. Wszyscy pracowali ofiarnie. (...) w 1956r. uzyskałam dyplom pielęgniarki uprawnionej."

Podobnie opowiadały wszystkie panie z którymi rozmawiałem. Pani Zofia Gaj i Danuta Geleta dodają, że w latach 1953-1954 w soboty i niedziele były ćwiczenia wojskowe. Zofia Gaj przypominała dyżur w Święta Bożego Narodzenia, kiedy nie dojechały zmienniczki. „Przez 3 doby byłam w szpitalu. Przyszedł pan dr Mickiewicz, spojrzął na mnie i powiedział: -Niech się pani położy i prześpi kilka godzin. Ja panią zastąpię”

Rok 1955 nie przyniósł zasadniczych zmian. Kontynuowali specjalizację I-go stopnia z neurologii pan dr Mieczysław Wielicki i Stanisław Szarmach. Kierownikiem specjalizacji był pan dr med. Leon Baranowski [Ryc9], ordynator oddziału Neurologii Szpitala Miejskiego w Gdyni, repatriant z Wilna. Były pracownik kliniki neurologicznej wileńskiej (kierownik prof. Maksymilian Rose) Pan dr Wacław Mickiewicz kontynuował specjalizację II-go stopnia. W 1955r. leczono 370 chorych.

Rok 1956. W dniu 2 stycznia z nakazem pracy nr 1502 ([Ryc11] i [Ryc12]) zgłasza się do pracy lekarz Stanisław Szewczuk. Wcześniej wraz z małżonką, także lekarzem, ubiegali się o zgodę Ministra Zdrowia na pracę w województwie Opolskim. Przyjęty bardzo serdecznie. Otrzymał kilka sal z około 12 chorymi.

Ryc9. Dr med. Leon Baranowski

RZĄD REPUBLIKI POLSKIEJ
 MINISTER ZDROWIA
 Gdańsk dnia 14.XII.1955 r.
 NAKAZ PRACY Nr 1602
 Na podstawie art. 101 ust. 1 pkt 1 i 2 art. 100 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 1950 r. o planowaniu i zatrudnianiu absolwentów średnich szkół zawodowych oraz szkół wyższych (Dz. U. Nr 10, poz. 100) przesyła się
 Obywatelkę **Szewczuk Stanisław**
 zamieszkałą w **Gdańsk** ul. **Londziana** str. 7/6
lekarza med.
 absolwentkę **Wydz. Lekarskiego**
 w **Zdrowia**
 w celu zatrudnienia w zakładzie określonym w skierowaniu do pracy
 z dnia 1.I.1956 r.
 do dnia 31.XII.1958 r.
Z-ca Przewod. Kom. Pracy i Pracy
Prof. Dr. W. Bogusławski /
SKIEROWANIE DO PRACY
 Na podstawie powyższego nakazu skieruję Obywatelkę do pracy
 w **de dyspensacji F.W.R.N. w Słupsku**
lekarza med.
Z-ca Przewod. Kom. Pracy i Pracy
Prof. Dr. W. Bogusławski /

Ryci 1. Nakaz pracy S. Szewczuka.

Ryci2 Pismo dotyczące zatrudnienia Stanisława Szewczuka.

Bieżące opisywanie i wypisywanie chorych, izba przyjęć, dyżury na całej kondygnacji (neurologia i interna, ordynator dr Zofia Lewenstam).

Autor pracował jako stypendysta Ministra Zdrowia. Pierwsza wypłata dopiero w kwietniu. W godzinach popołudniowych pracował jako lekarz rejonowy przy ul. Poniatowskiego. Praca w szpitalu od 8 do 14, w rejonie - 14 - 20, a jeśli było kilka wizyt to i dłużej. Szewczukowie zamieszkali początkowo w jednym pokoju w tzw. „Willi Awstrie” przy ul. Lotha 1.

Oddział liczył 27 łóżek. Były 4 wyjścia. W piwnicach pod oddziałem składowano ziemniaki. Pokój lekarzy - gdzie dziś sekretariat, pokój ordynatora - jak dziś. Oprócz wywiadu, badania przedmiotowego ogólnego i neurologicznego, praktycznie wszyscy chorzy mieli badanie płynu rdzeniowego. Dno oczu badał pan dr Mickiewicz lub panowie Wielicki lub Szarmach. Praktycznie nie korzystano z pomocy okulistów. Wykonywano zdjęcia czaszki ap i boczne, kręgosłupa ap i boczne. Nie wykonywano badań kontrastowych kanału kręgowego. W klinikach stosowano lipiodal. Resztki nie usunięte w czasie ewentualnego zabiegu lub punkcji celem usunięcia kontrastu pozostawały na stałe. Nie przypominam sobie, aby w 1956r. wykonywano pneumoencefalografię. Pomiar ciśnienia płynu mózgowo - rdzeniowego wykonywano przy pomocy skalowanej rurki szklanej, łączonej przewodem gumowym z igłapunkcyjną.

Na oddziale pracowało już 4 lekarzy. W pełnym wymiarze pan dr Wacław Mickiewicz - ordynator i młodszy asystent Stanisław Szewczuk. Po 4 godziny pracowali panowie Mieczysław Wielicki i Stanisław Szarmach. Wszyscy kontynuowali specjalizację.

Możliwości terapeutyczne były bardzo ograniczone. Witaminy B₁, **B12**, Strychnina, Pyralgina, Luminal, Hydantoinal, Chloral Hydrat, Salicyl, Magnesium Sulfuricum 20% dożylnie rozcieńczone w glukozie. Fizykoterapia to ciepłe okłady - „buda rozgrzewająca” Polano, blokady z polokainy, masaże.

Latem 1956r. dr Stanisław Szewczuk wyjechał na szkolenie do Tworek. Tematem wykładów było „Leczenie Padaczki”. Tam poznał pana prof. Anatola Dowżenkę, zawsze uśmiechniętego, prof. Zygmunta Kuligowskiego, panią docent Ewę Jeżewską. Dla młodego adepta neurologii było to wspaniałe przeżycie i możliwość poszerzenia wiadomości ze studiów. Uczestnikiem kursu był także obecny prof. Jerzy Dymecki.

Jesienią 1956r. w Poznaniu odbywał się Walny Zjazd Polskiego Towarzystwa Neurologicznego i Psychiatrycznego. Docenci z gdańskiej kliniki psychiatrycznej wystąpili z wnioskiem o podział towarzystwa na dwa odrębne: neurologów i psychiatrów. Podziału dokonano. Tam też zobaczyłem pełne grono profesorów neurologów i psychiatrów. Jesienią

MINISTERSTWO ZDROWIA

PAŃSTWOWA KOMISJA EGZAMINACYJNA DLA EGZAMINÓW PIELĘGNIARSKICH

ŚWIADECTWO

Państwowa Komisja Egzaminacyjna potwoliła do przeprowadzenia egzaminów pielęgniarzkich na podstawie art. 4 dekretu z dnia 21 września 1950 r. o przejściowym tytule naukowym uprawnienia pielęgniarki (Dz. U. Nr 44, poz. 410) zasądziła, że

Udzielając w dniu ... roku ...

dozwała w dniu ...

egzamin pielęgniarstwa na program objętego załącznikiem Nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 21 marca 1951 r. w sprawie kursów szkoleniowych i egzaminów pielęgniarzkich (Dz. U. Nr 20, poz. 150)

z imieniem

Zgodnie z art. 4 dekretu z dnia 21 września 1950 r. o przejściowym tytule naukowym uprawnienia pielęgniarki (Dz. U. Nr 44, poz. 410)

On

otrzymał staże praktycznego przygotowania praktyki pielęgniarzkiej oraz prawo użyczenia tytułu pielęgniarki (Dz. U. Nr 44, poz. 410)

Warszawa, dnia ... 195... r.

Nr 13494/56

Official signatures and a large circular stamp of the Ministry of Health.

Przewodniczący... [Signature]

Wzrost... Ciężar ciała... [Small text at the bottom of the certificate]

Ryc10. Świadectwo ukończenia egzaminów pielęgniarzkich Janiny Drozdowskiej.

1956r. poprawiło się zaopatrzenie w sprzęt. Nadal była nie wystarczająca ilość termometrów i strzykawek.

Na zebrania naukowe organizowane przez Polskie Towarzystwo Neurologiczne jeździliśmy do Gdańska. Z tamtego okresu należy wymienić poza życzliwą prof. Zofią Majewską adiunkta pana dr med. Stanisława Banacha, panią adiunkt Eleonorę Jankowicz i panią dr med. Banachowską. Wśród młodych asystentów byli m.in. panowie Mirosław Mossakowski i kolega autora ze studiów Henryk Wiśniewski, późniejsi znani profesorowie. Niestety już zmarli.

Jesienią 1956r. lek. Stanisław Szewczuk przyjmuje raz w tygodniu w Poradni Neurologicznej. Mieściła się ona na ul. Wojska Polskiego 49.

Rok 1957. Po remoncie oddziału oraz adaptacji jednego wejścia na łazienkę zwiększono ilość łóżek do 45. W maju 1957r. lek. Stanisław Szewczuk został powołany na okres dwóch lat do służby wojskowej. Z propozycji miejsca odbycia służby: oddział neurologii Szpitala Wojskowego w Szczecinie lub jednostka w Słupsku, wybrał Słupsk, ze względu na pracę małżonki. W dniu 1-go listopada rozpoczyna pracę pani dr Helena Żołnierowicz - jako stypendystka. 14-go grudnia panowie dr M. Wielicki i dr Stanisław Szarmach zdają egzamin pierwszego stopnia z neurologii. Pan dr W. Mickiewicz odbywa 3 miesięczny staż z neurochirurgii.

Rok 1958. W lutym pan dr W. Mickiewicz uzyskuje drugi stopień specjalizacji z neurologii i wyjeżdża do Żyrardowa obejmując ordynaturę oddziału neurologicznego Szpitala Wojewódzkiego. Pracował tam aż do emerytury.

Z dniem 28 maja dyrektor Aleksandra Awstric powierza kierowanie oddziałem panu dr M. Wielickiemu. W tymże roku pan dr Andrzej Kleniewski organizuje oddział neurologiczny w Koszalinie.

Rok 1959. W czerwcu lek. Stanisław Szewczuk kończy służbę okresową i podejmuje pracę na oddziale w pełnym wymiarze czasu pracy. Pracuje 4 lekarzy: dr M. Wielicki jako ordynator, dr Stanisław Szarmach jako starszy asystent, dr Helena Żołnierowicz - Rzeszowska i Stanisław Szewczuk. Pracy jest bardzo dużo. W dniu 28 listopada Stanisław Szewczuk zdaje egzamin pierwszego stopnia specjalizacji. W grudniu dochodzi do różnicy poglądów między dyrekcją szpitala i panem dr M. Wielickim. W dniu 30 grudnia pan dr Wielicki rezygnuje z pracy w Słupsku. Dyrekcja poleca przejąć oddział lek. Stanisławowi Szewczukowi [Ryci3]

Rok 1960. Oddział liczy 45 łóżek. Pracują lekarze: Stanisław Szewczuk p.o. ordynator, specjalista pierwszego stopnia, Stanisław Szarmach, starszy asystent, specjalista

pierwszego stopnia oraz Helena Żołnierowicz - Rzeszowska - asystent w trakcie specjalizacji pierwszego stopnia. Oprócz szpitala pracowali także w Poradniach Wojewódzkiej, Miejskiej i PKP. Zabrakło psychiatry. Neurologi muszą z konieczności konsultować przypadki psychiatryczne. W szpitalu dyżuruje już trzech lekarzy w zespole przy ul. Kopernika tj. pediatra lub chirurg dziecięcy, internista lub neurolog na oddziałach wewnętrznych i neurologii oraz lekarz na pozostałe oddziały: laryngologia, okulistyka, dermatologia i płucny. Zastępca dyrektora pan dr Jerzy Rojszyk wciela w życie projekt przebudowy świetlicy.

The image shows a handwritten note on a piece of paper, written in cursive. At the top right, there is a signature that reads 'Stanisław Szewczuk'. The main body of the text is a confirmation of the takeover of a department. It begins with 'Wobec bliźniaczych warunków...' and mentions 'oddział neurolog. szpitala'. It also includes the name 'Stanisław Szewczuk' and the date '30.06.1953'. The text is somewhat difficult to read due to the cursive handwriting. There are some additional markings and signatures at the bottom of the page.

Ryci 3. Potwierdzenie przejęcia oddziału przez Stanisława Szewczuka.

Na wysokości pierwszego piętra powstaje pracownia RTG, na wysokości drugiego piętra laboratorium. Nie ma windy. Neurologi wykonują już pneumoencefalografię. Trudniejsze przypadki do diagnostyki wysyłamy do Gdańska lub Poznania. Dyrekcja kilkakrotnie ogłasza konkursy na stanowisko ordynatora oddziału neurologii, jednak bez efektu.

30-go czerwca pani dr Helena Żołnierowicz - Rzeszowska wyjeżdża do Wrocławia ze względu na służbowe przeniesienie męża. Wśród wielu wizytujących oddział profesorów

najbardziej praktyczne rady udzielił prof. Powiertowski, kierownik kliniki NCh w Poznaniu. Jedną z rad: „Przy podejrzeniu krwaka przymózgowego podostrego lub przewlekłego, a nawet ostrego bez wyraźnej lateralizacji objawów wiercić po 3 otwory z każdej strony”. Na początku lat sześćdziesiątych do Poradni Psychiatrycznej dojeżdża pani dr Jadwiga Gromska, córka pana dr Goduli, mieszkańca Słupska. Do końca roku pracujemy praktycznie we dwóch z panem dr Stanisławem Szarmachem. Dużą pomocą byli lekarze odbywający staże z neurologii. Wiosną tegoż roku Stanisław Szarmach i Stanisław Szewczuk rozpoczynają specjalizację drugiego stopnia. Kierownikiem jest wspomniany wcześniej pan dr Leon Baranowski. Dojeżdżamy raz w miesiącu w soboty do Gdyni do oddziału neurologii.

Rok 1961 nie przynosi większych zmian. Dużo pracy, nauki. W porównaniu do dzisiejszych czasów, chorzy przebywali długo na oddziale, od kilku tygodni, do wielu miesięcy. Były znane nam wszystkim trudności w uzyskaniu miejsca w domach dla przewlekle chorych. Rodziny, nawet zamożne odwlekały zabrania choich z niedowładami.

Rok 1962. Od 22 marca rozpoczyna pracę i specjalizację pan dr Czesław Rudel. Od 1 kwietnia rozpoczyna pracę i specjalizację pani dr Danuta Żujewska - Retzlaff jako stypendystka S.D.L. Bardzo dobry lekarz, świetny neurolog, w przyszłości zastępca ordynatora. Od 1 grudnia rozpoczyna pracę i specjalizację pani dr Regina Gackowska, wesoła, uczynna, pracowita, dokładna. Uzyskała pierwszy i drugi stopień specjalizacji. Zmarła przedwcześnie 7 kwietnia 1983r.

Już jedna osoba może wyjechać na kursy doskonalenia S.D.L. Możemy odbywać niezbędne staże cząstkowe do drugiego stopnia.

Rok 1963. Podobna ilość chorych i pracowników jak w poprzednim roku. Pojawiają się możliwości rehabilitacji i wykonywania zabiegów fizykoterapeutycznych. Od 1 listopada rozpoczyna pracę i specjalizację pan dr Józef Zabdyr. W dniu 7 listopada Stanisław Szarmach i Stanisław Szewczuk uzyskują drugi stopień specjalizacji z neurologii. Egzamin odbywał się w Szczecinie. Komisji przewodniczył pan prof. Michał Jarema. Członkami byli pan doc. Jerzy Kulczycki i pan doc. Cezary Fryzę, dziś emerytowani profesorowie. Zgodnie z tradycją po egzaminie spotkanie przy kawie i słodyczach odbyło się w pokoju lekarzy kliniki w bardzo miłej atmosferze. Wracaliśmy do Słupska szczęśliwi wspominając wieczorny spacer po Szczecinie poprzedniego dnia, pełen niepokoju, jak to zwykle bywa przed egzaminami.

Pan dr Stanisław Szarmach studiował w Poznaniu, Stanisław Szewczuk w Gdańsku. Pana prof. Jareme znaleźliśmy tylko ze zjazdów. 4 tygodnie przed egzaminem Stanisław Szewczuk pojechał do Szczecina z prośbą do pana prof. Jaremy o zgodę na 2 tygodniowy

pobyt każdego ze zdających w klinice. Usłyszał odpowiedź: „*Jeśli nie nauczyliście się, to się nie nauczycie. Proszę przyjechać w dniu egzaminu na godzinę ósmą.*”

W czasie remontu zmniejsza się niektóre sale. Wymienia się drzwi na szersze, aby łatwiej wjechać z łóżkiem. W gabinecie fizykoterapii rozpoczyna pracę pani mgr Lidia Dyjecińska, masażysta Franciszek Maruszak, masażystka Krystyna Mimiec, nadal rehabilitacją zajmuje się pielęgniarka Zofia Gaj.

Rok 1964. Od 1 maja rozpoczyna pracę i specjalizację pani dr Alicja Jaciów - Mrozowska, wesoła, pełna temperamentu, bardzo zdolna koleżanka. Rozpoczyna pracę w oddziale i specjalizuje się kolega ze studiów, lekarz miejscowej jednostki Edward Oller. Po ukończeniu dwuletniej służby okresowej pozostał w jednostce jako żołnierz zawodowy. W tym samym roku Danuta Żujewska - Retzlaff zdaje egzamin pierwszego stopnia specjalizacji. W dniu 14 listopada Stanisław Szewczuk po rozstrzygnięciu konkursu zostaje ordynatorem oddziału. Tworzymy już dobry zespół neurologów, doświadczonych i z uprawnieniami.

Rok 1965 nie przynosi większych zmian. Szkolenie na kursach w S.D.L.(Studium Doskonalenia Lekarzy) w Warszawie, obowiązkowe staże cząstkowe.

W dniu 15 grudnia z inicjatywy pana dr Andrzeja Kleniewskiego utworzono Oddział Słupsko - Koszaliński Polskiego Towarzystwa Neurologicznego. Nawiązano serdeczne koleżeńskie więzi między obu oddziałami neurologicznymi. W przyszłości dołączy zespół oddziału z Kołobrzegu. Organizujemy wspólne spotkania naukowe. Zebrania odbywają się bądź w Koszalinie, bądź w Słupsku. Organizatorzy przygotowują kawę, ciastka.

W 1966 roku stan łóżek 45. Duży nacisk kładziono na szkolenie. Stale jeden z lekarzy przebywał w Warszawie na kursach doskonalenia. W dniu 6 kwietnia egzamin pierwszego stopnia specjalizacji zdaje pan dr Czesław Rudel. Przebywał na kursie przedegzaminacyjnym od 3 stycznia do 30 marca 1966r. 31 maja 1967r. wyjeżdża ze Słupska. Czynnione są starania **O** zwiększenie łóżek do 50. Zamiar zrealizowano od 1 stycznia 1974r.

W 1967r. egzaminy pierwszego stopnia specjalizacji zdają Józef Zabdyr, Regina Gackowska i Alicja Jaciów.

Kolejne lata 1968-69 nie przynoszą większych zmian. Bieżąca praca, szkolenia.

W 1970r. powstaje województwo słupskie. Rozpoczyna pracę i specjalizuje się pan dr Adam Piszko. W dniu 3 kwietnia egzamin drugiego stopnia zdaje pani dr Danuta Żujewska - Retzlaff z wynikiem bardzo dobrym. Po raz pierwszy prof. Jarema zgodził się na spotkanie i obiad w restauracji. Takie spotkania powtarzały się jeszcze dwukrotnie po egzaminach pani Alicji Jaciów i Reginy Gackowskiej. Podobno przez lata pan profesor wspominał te

egzaminy: „ *Wyjątkowym wydarzeniem było otwarcie w dniu 1 lipca 1970r. oddziału psychiatrycznego zorganizowanego przez powszechnie lubianego dr Eugeniusza Szkopa* ”.

W 1971r. w dniu 2 stycznia rozpoczyna pracę i specjalizację pan dr Tadeusz Żabiński.

Rok 1972. Po wieloletnich staraniach uruchomiono windę w głównym budynku przy ul. Kopernika. Skończył się problem z noszeniem chorych z Izby Przyjęć i między oddziałami oraz do pracowni RTG. Jedno pomieszczenie uzyskano i adaptowano na pokój lekarza dyżurnego oraz drugie na magazyn bielizny. Dzięki inicjatywie i zaangażowaniu koleżanki Danuty Żujewskiej - Retzlaff zakupiono aparat EEG. Uruchomiono pracownię EEG. Badania wykonywała, po przeszkoleniu, pielęgniarka Michalina Batruch. Opisywała pani dr Retzlaff. Od 3 maja 1972r. do 4 maja 1995r. badania wykonywała pielęgniarka Teresa Staśkiewicz.

W tym samym roku utwardza się chodniki trylinką. Częściowo asfaltuje podwórze, w prace remontowe bardzo był zaangażowany kierownik gospodarczy Stanisław Rothymel.

W 1973r. rozpoczyna pracę i specjalizuje się pani dr Walentyna Kondratiuk, pochodząca z Giżycka. Egzamin pierwszego stopnia zdaje 18 października 1975r. i wyjeżdża w rodzinne strony. Obecnie mieszka i pracuje w Lidzbarku Warmińskim.

21 marca 1973r. egzamin drugiego stopnia specjalizacji zdaje w Instytucie Psychiatrii i Neurologii w Warszawie lek. Józef Zabdyr. Wymienię jakie i kiedy odbywał staże przedegzaminacyjne. Dotyczy to pozostałych lekarzy. Od 13 września do 22 grudnia 1965r. staż z psychiatrii w Poznaniu, od 3 marca do 31 maja 1966r. staż w oddziale chorób zakaźnych w Słupsku. Od 20 października do 20 grudnia 1966r. staż w oddziale chorób wewnętrznych w Słupsku. Od 3 stycznia do 23 marca 1967r. kurs doskonalący w Studium Doskonalenia w Warszawie. Od 1 kwietnia do 30 czerwca 1970r. staż z neurochirurgii w Szczecinie.

Rok 1974. Od 1 stycznia zwiększono ilość łóżek do 50. Egzaminy pierwszego stopnia specjalizacji zdają lek. Adam Piszko i Tadeusz Żabiński. Rozpoczyna specjalizację w ramach dojazdu pan dr Fred Mureau z Bytowa. Egzamin pierwszego stopnia zdaje w 1976r.

W latach 1976 - 1978 pan dr Ryszard Borawski odbywa staże i zdaje egzamin pierwszego stopnia specjalizacji. 3 czerwca 1976r. przyjeżdża z Lublina pani dr Wiesława Stępień - Wilczek, neurolog. Rozpoczyna specjalizację drugiego stopnia. Egzamin w 1985r. Czasowo pracuje w oddziale Nch i NT, następnie w lecznictwie otwartym. Dojeżdża także do Poradni w Sławnie i Lęborku. W 1995r. przenosi się do nowo otwartego oddziału neurologii w Zamościu, w nowo wybudowanym szpitalu, takim jaki buduje się w Słupsku.

W województwie Słupskim we wszystkich byłych miastach powiatowych i w Uście istnieją poradnie neurologiczne. W Słupsku jest już pięć gabinetów neurologicznych, trzy w lecznictwie otwartym, po jednym w PKP i MSW.

Od marca do czerwca 1978r. w oddziale neurologii na 1/3 etatu pracuje pan dr med. spec, anatomopatolog i neurolog pierwszego stopnia Michał Paprocki. W ramach zmian organizacyjnych wprowadza się odrębne dyżury w oddziale neurologii.

W dniu 9 czerwca 1979r. w Słupsku organizujemy IV Konferencję Naukową Polskiego Towarzystwa Neurologicznego Ziem Północnych z udziałem ponad 100 osób m.in. profesor Z. Majewskiej, prof. Eleonory Jankowicz [Rycl4].

Mamy bardzo dużą pomoc ze strony klinik w Gdańsku, Szczecinie, Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie. Wiele życzliwości ze strony klinik nch w Poznaniu i profesora F. Tokarza, klinik nch w Gdańsku i pana doc. Chmielewskiego. Wielkim wydarzeniem było zorganizowanie oddziału neurologii i neurotraumatologii w Słupsku przez dr med. Mariana Mińskiego w 1979r. W połowie 1978r. kilku doktorantów z kliniki Nch w Gdańsku rozpoczęło starania o otwarcie oddziałów Nch w ościennych województwach tj. Elblągu, Olsztynie i Koszalinie. Pan dr M. Jeliński pojechał do Koszalina. Spotkanie z dyrekcją było krótkie, bez konkretnych propozycji. W drodze powrotnej, znał słupski oddział neurologiczny, wstąpił na kawę. Przy kawie poruszył cel wyjazdu do Koszalina. Telefon do pana dyrektora Nergi. Zaproszenie na spotkanie. Kilka minut rozmowy. Pan dyrektor Nerga prowadzi na niski parter głównego budynku i mówi „proszę obejrzeć”. Pan dr Jeliński obszedł pomieszczenia i decyzja - „będzie neurochirurgia”. Pan dr Nerga odpowiada proszę napisać podanie, jest pan przyjęty do pracy i proszę zorganizować oddział. Rozpoczynają się prace organizacyjne, przebudowa pomieszczeń, zakup sprzętu, zatrudnianie personelu. Chorzy przyjmowani są do oddziału neurologii, operowani na salach operacyjnych zespołu przy ul. Obrońców Wybrzeża. Pan dr Jeliński dyżuruje w oddziale neurologii.

1 lipca 1979r. otwarto oddział nch i nt. 7 lipca przyjęty został pierwszy asystent lek. Stanisław Gałazka, obecnie dr med., ordynator oddziału. Po otwarciu oddziału nch i nt neurologicy przez wiele miesięcy dyżurują na tym oddziale w ramach pomocy kolegom. Proszę porównać warunki pracy i otwarcia oddziału neurologii przez pana dr Mickiewicza. Bardzo dużo nauczyliśmy się od pana dr M. Jelińskiego. Najwięcej zyskali chorzy i szpital. Powstanie neurochirurgii wymusza konieczność badań naczyniowych. Zakupiono seriograf. Dojeżdżają radiolodzy z Gdańska lub pan dr Stanisław Musiał z Koszalina. Nasi radiolodzy wyjeżdżają na szkolenia celem opanowania techniki wykonywania badań naczyniowych.

Słupsk dn. 11.05.79r.

Uprzejmie zawiadamiam, że IV Konferencja Naukowa Polskiego Towarzystwa Neurologicznego odbędzie się w Białymostku, Iydgoczozy, Kossalinie i Olsztynie odbędzie się w dniu 9 czerwca 1979r. w S t U P s K U .

Temat: " Leczenie padaczkii".

Odbędą się 2 posiedzenia Okręgowego Stowu.

I Posiedzenie Okręgowego Stowu , moderator prof. dr. Zofia Hajewska.

II Posiedzenie Okręgowego Stowu , moderator doc.dr.hab. Zuzanna Wianiewicz-Hojko.

Obiady rozpoczynają się o godzinie 10⁰⁰ w sali Konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Słupsku / II piętro sala nr 72 katana / Pl. Zwycięstwa 1.

Kafet na miejscu. Obiad planowany po zakończeniu Konferencji w restauracji " Karczma Słupska " , " Kluka ".

Dojeżdżać w hotelach " Zamkowy " , " Piast" w dniu 10.06.79r. planowana jest wycieczka do Parku Słowińskiego ze wiadaniem wędrujących wyda , czas około 5 godzin. Koszt wycieczki autobusowej około 80 zł.

Ze względu na ograniczoną ilość miejsc hotelowych uprzejmie proszę o zgłoszenie rezerwacji do dnia 30.05.79r. z podaniem okresu rezerwacji / tj. 8/9 i ew. 9/10 czerwca /.

Proszę także o zgłoszenie ewentualnego udziału w wycieczce do Parku Słowińskiego i wydaj ruchome z zachowaniem czyi /tam/ pojazdu własnego samochodem , czy rezerwować miejsce w autobusie.

Rezerwację proszę zgłaszać na adres:

St. Szewczuk .....

Za organizatorów:

St. Szewczuk.

Ryci4. Nota dotycząca IV Konferencji Naukowej Polskiego Towarzystwa Neurologicznego.

1 stycznia 1980r. otwarto oddział OJOM. Organizowała dr B. Wosińska. Od lipca do lecznictwa otwartego odeszła pani dr Danuta Retzlaff - Żujewska.

Od 1980r. rozpoczyna pracę i specjalizację pani dr Grażyna Janka - Krygier - jako wolontariusz mieszkająca i pracująca w Ustce. Od 8 grudnia 1983r. pracuje w pionie neurologii 7 godzin. Egzamin pierwszego stopnia zdaje 8 maja 1986r. Egzamin drugiego stopnia - 5 grudnia 2000r. Od 2 listopada 1980r. rozpoczyna pracę i specjalizację pani

dr Krystyna Baranowska. Egzamin pierwszego stopnia w dniu 27 kwietnia 1984r. W dniu 1 lipca 1982r. rozpoczyna specjalizację lek. wojskowy Bogdan Bruzik. Egzamin pierwszego stopnia zdaje w 1987r.

W dużych ośrodkach akademickich organizuje się pracownie tomokomputerowe. Słupski oddział neurologiczny rejonowo przydzielony do Szczecina. Mamy dwa badania miesięcznie. Transporty samolotem sanitarnym lub karetką. Chorym towarzyszy lekarz z oddziału. Badanie tylko w trudnych diagnostycznie przypadkach.

23 maja 1980r. egzamin drugiego stopnia specjalizacji zdaje pan dr Tadeusz Żabiński.

W piwnicach zorganizowany jest od kilku lat Zakład Rehabilitacyjny dla całego zespołu szpitalnego przy ul. Kopernika. W roku 1991 rozpoczyna pracę pani mgr Anita Kowalewska, logopeda. Przydzielono oddzielne pomieszczenie.

W dniu 7 kwietnia 1983r. po długotrwałej chorobie umiera pani dr Regina Gackowska, powszechnie lubiana przez współpracowników i pacjentów. Cały Słupsk żegnał naszą koleżankę.

Od 02 listopada 1983r. rozpoczynają pracę lekarze Jacek Balicki i nieco później Janusz Szewczuk. Jest nas sześć osób, tj. St. Szewczuk, T. Żabiński, G. J. Krygier, K. Baranowska, J. Balicki, J. Szewczuk. Na dyżury dochodzą E. Oller, R. Paluch, F. Mureau, J. Sochalski, A. Mrozowska, A. Piszko. Regularnie wszyscy wyjeżdżają na szkolenia, odbywają staże cząstkowe.

Od 1984r. szpital słupski przydzielony do Pracowni TK w Gdańsku. Neurologia ma 6-10 badań miesięcznie. Transport karetką lub samolotem z lekarzami z oddziału. Jeździliśmy wszyscy, nie wyłączając ordynatora oddziału. Dzięki dobremu przygotowaniu chorych do transportu i trochę szczęścia obywa się bez tragedii.

W dniu 5 maja 1986r. rozpoczyna pracę i specjalizację pani dr Danuta Piszko. Egzamin pierwszego stopnia specjalizacji zdaje w kwietniu 1992r. Janusz Szewczuk i Danuta Piszko to już drugie pokolenie neurologów wykształconych w słupskim oddziale. W 1986r. wbudowano kamień węgielny pod nowy szpital na Osiedlu Westerplatte. Zakończenie przewidziano na 1993r. W Zamościu rozpoczęty w tym samym czasie otwarto w 1994r.

W dniu 29.04.1987r. egzamin pierwszego stopnia zdają lekarze Jacek Balicki i Janusz Szewczuk. Przewodniczył pan doc. Stanisław Banach [*Ryci5*] i [*Ryci6*].

W dniu 6 listopada 1987r. po długotrwałej chorobie zmarł dr Józef Zabdyr. Pochowany na Staiym Cmentarzu, kwatera 40B. Pamiętajmy o tym grobie.

Rok 1988. Rozpoczyna specjalizację dr Alicja Krzywak dojeżdżająca z Człuchowa. Egzamin pierwszego stopnia zdaje w kwietniu 1993r., drugiego - 28 listopada 1997r.

*Ryci5. Od lewej: E. Oller, S. Banach,
D. Retzlaff i S. Szewczuk.*

Pracujemy coraz lepiej. W Słupsku wykonujemy badania kontrastowe naczyń domózgowych i mózgu, badania kontrastowe kanału kręgowego, badania Echo głowy. Ilość łóżek nadal 50.

W dniu 18 maja 1990r. egzaminy drugiego stopnia zdają pan dr Jacek Balicki i Janusz Szewczuk w klinice neurologicznej WAM. Przewodniczył komisji prof. Teofan Domżał. Już w Warszawie w IPiN jest aparat do badań MRJ. Udaje się uzyskać

terminy na pojedyncze badania. Od 1 grudnia 1990r. rozpoczyna pracę i specjalizację pani dr Helena Świąch. Pracowita, dokładna, ambitna, niezawodna. Egzamin pierwszego stopnia zdaje 26 listopada 1993r. z wynikiem bardzo dobrym. Egzamin drugiego stopnia zdaje w 1998r., także z wynikiem bardzo dobrym.

W 1991r. w Słupsku montuje się aparaturę do badań TK (tomokomputerowych).

Jak anegdota brzmi poniższa relacja. Ordynator dzwonił do Gdańska o dodatkowy termin badania TK mózgu dla chorego. Pani dr Taraszewska podała termin. Na zakończenie rozmowy mówi: „*Bierzcie komputer, jest wolny, bo Koszalin zrezygnował. Jeden warunek to uruchomienie w ciągu 3 miesięcy*”. Rozmowa z panem dyrektorem W. Jaciowem. Dyrektor poleca ustalić gdzie jest taki aparat. Sprawdzono - w Elblągu. Wyjazd do Elbląga dla oceny czy można zaadoptować pomieszczenia w Słupsku. Zapada decyzja o zakupie. Po 3 miesiącach uruchomiono pracownię TK w Słupsku pod kierownictwem pani dr H. Brzozowskiej.

Od 1991r. poradnia neurologiczna w Słupsku czynna od 8 do 20. Wydłużono czas pracy i dostępność porad neurologicznych. Praktycznie zniknęły kolejki. W Miastku powstaje oddział rehabilitacyjny. Chorzy z neurologii są przyjmowani na dalszą rehabilitację. W maju 1991r. pan dr B. Bruzik zdaje egzamin drugiego stopnia. Od stycznia 1991r rozpoczyna pracę

i specjalizację pani dr Dorota Sumińska. Egzamin pierwszego stopnia zdaje 30 kwietnia 1994r.

Od 1 marca 1993r. rozpoczyna pracę i specjalizację pani dr Iwona Masilewicz. Egzamin pierwszego stopnia zdaje 24 listopada 1995r., drugiego - 29 kwietnia 2000r.

Początek lat 90-tych to już w naszych warunkach możliwość korzystania z badań MPJ nie tylko w Warszawie ale i w Gdańsku lub Poznaniu. Początkowo dostępność była bardzo mała. Badania MRI stanowią olbrzymi krok w różnicowaniu schorzeń mózgu i rdzenia. Od 1980r., od utworzenia oddziału OJOM, bardzo ciężkie przypadki neurologiczne wylewów podpajęczynówkowych lub krwiaków śródmózgowych czasowo nie zakwalifikowanych do leczenia operacyjnego, leczone są w OJOM do czasu uzyskania poprawy.

Na początku lat 90-tych wydzielono salę dla najciężej chorych - stany poudarowe, niewydolność oddechowa w przebiegu zapaleń wielonerwowych bądź miastenii - z możliwością zastosowania oddechu wspomaganego lub kontrolowanego. Od 31 grudnia 1994r. salę wyposażono w respirator firmy Drager i kardiomonitor.

Tworzymy już duży, dobrze przygotowany zespół z kwalifikacjami. Szpital dysponuje dobrym wyposażeniem w sprzęt. W szpitalu istnieje oddział neurochirurgii i neurotraumatologii. Psychiatria - jako odrębny ZOZ. W oddziale pracuje 4 lekarzy z drugim stopniem specjalizacji tj. Stanisław Szewczuk, Tadeusz Żabiński, Jacek Balicki i Janusz Szewczuk, 6 lekarzy z pierwszym stopniem specjalizacji, w tym 4 kontynuujących specjalizację na drugi stopień. Są to lekarze: Helena Święch, Grażyna Janka Krygier, Danuta Piszko, Iwona Masilewicz. Pani dr Dorota Sumińska rozważa rozpoczęcie specjalizacji z neurologii dziecięcej. Pani dr Krystyna Baranowska pracuje jako wolontariusz.

Uporczywa codzienna ciężka praca, kwalifikacje, wyposażenie w sprzęt są docenione przez konsultanta krajowego. Oddział został umieszczony w wykazie oddziałów i klinik, w których można specjalizować się na drugi stopień według nowego projektu. Wykaz tychże ośrodków - [Ryci 7].

Uczestniczymy w wielkim postępie leczenia chorób układu nerwowego. Wymienię tylko nowoczesne preparaty do leczenia obrzęku mózgu, nowe leki p-padaczkowe, p-parkinsonowskie, antybiotyki o szerokim spectrum. Nie spotykamy już praktycznie kiły układu nerwowego, płasawicy małej. Od ponad 10 lat nie było przypadku SSPE. Nowe schorzenie - HIV.

Od początku lat 70 po utworzeniu województwa Słupskiego we wszystkich byłych miastach powiatowych działają poradnie neurologiczne. W Bytowie pan dr Fred Mureau i później dr Elżbieta Kicińska. W Człuchowie pan dr Jan Sochalski i później także Alicja

Krzywak. W Lęborku pan dr E. Kotowski Okresowo dojeżdżała pani dr Wiesława Stępień Wilczek. W Miastku pan dr Adam Piszko, Alicja Jaciów - Mrozowska i Danuta Żujewska - Retzlaff. Po kilkuletniej przerwie do Miastka dojeżdża pan dr Jacek Balicki. W Sławnie pani dr Regina Cackowska, później Wiesława Stępień Wilczek. Od 1992r. pan dr Przemysław Gens. W Słupsku 3 gabinety neurologiczne w budynku przy ul. Jana Pawła II (dawniej Wałowa). Pan dr Adam Piszko, pani dr Alicja Jaciów - Mrozowska i do trzeciego dochodzący lekarze z oddziału według grafiku. Poradnia neurologiczna PKP - pan dr W. Mickiewicz, następnie pan dr St. Szarmach. Po przejściu na emeryturę pana dr St. Szarmacha pracuje pani dr W. Stępień Wilczek. Po jej wyjeździe do Zamościa - pani dr Danuta Retzlaff. Obecnie pani dr Grażyna Janka Krygier. W gabinecie pani dr Mrozowskiej otwarto pracownię EEG. Badania wykonuje pani pielęgniarka Aldona Jaczewska. Poradnie neurologiczne MSW i Milicji: pan dr Tadeusz Żabiński i Krystyna Baranowska. W Ustce - pan dr Tadeusz Żabiński, później pani dr Grażyna Janka Krygier.

Około 1989r. otrzymaliśmy z darów aparat EMG- jednokanałowy. Praktycznie nie był wykorzystywany.

W 1993r. przygotowujemy się do badań EMG. Szkolenie lekarzy. W 1995r. rozpoczyna się zbiórka funduszy - bal charytatywny zorganizowany przez Głos Słupski - [Ryci8]. Szukamy sponsorów. Rozmowy z dyrekcją o lokalizacji aparatury. Uzyskano obietnicę P.F.R.N. o pokryciu kosztów adaptacji pomieszczeń piwnicznych. Próby uzyskania jak największej powierzchni. Zebrano połowę sumy - ceny aparatu. Drugą połowę dołożył wydział zdrowia UW. Wszyscy byliśmy zaangażowani. Ordynator kilkakrotnie jeździł do Warszawy i Gdańska. PFRON przydzielił blisko trzysta tysięcy złotych na adaptację pomieszczenia.

Wygospodarowano także pomieszczenie na szatnię personelu, magazynek. Należy wyróżnić w tej akcji zaangażowanie dr Janusza Szewczuka.

W zakładzie Radiologii wprowadzono badanie dopplerowskie naczyń domózgowych. W kwietniu 1996r. uruchomiono pracownię Elektrofizjologii (Badania EMG, Przewodnictwa Nerwowego i Potencjałów). W dniu 12 kwietnia 1996r. odbył się konkurs na ordynatora oddziału. Ordynatorem został pan dr Jacek Balicki. Objął stanowisko 15 maja 1996r. Dr Stanisław Szewczuk odszedł na emeryturę w 1996r. W tym czasie zmniejszono ilość łóżek do 42 w związku z reorganizacją oddziału. Od 1996r. rozpoczyna specjalizację pan dr Wojciech Wernecki, specjalista anestezjolog. Egzamin pierwszego stopnia zdaje w 1999r. W 1997r. pan dr R. Borawski odchodzi na emeryturę. W oddziale przeprowadza się gruntowny remont z wymianą okien i drzwi.

Certyfikaty z EEG uzyskuje pan dr Jacek Balicki. Pani dr Helena Święch w trakcie uzyskiwania certyfikatu. Certyfikat z EMG Janusz Szewczuk i Iwona Masilewicz. W kwietniu 1998r. pan dr Adam Piszko przechodzi na emeryturę. W jego miejscu do Poradni Neurologicznej przechodzi pani dr Danuta Piszko Marchlewska.

Od początku lat dziewięćdziesiątych wprowadza się duże oszczędności. Ogranicza się badania do niezbędnych. Wprowadza „receptariusze” leczenia w oddziałach z wyłączeniem leków dotyczących innych specjalności. Nadal bardzo duży postęp wiedzy medycznej. Koledzy uczestniczą w szkoleniach.

Wraz ze zmianą ustroju gospodarczego pojawiają się przedstawiciele firm farmaceutycznych, propagujący leki swoich firm. Organizują zebrania i sympozja.

W latach 1996 - 2002 oddział ulega modernizacji i unowocześnieniu. Zakupiono komputery, drukarki. Przy łózkach telefony. Lekarze zatrudnieni na kontraktach. W 1998r. zakupiono cyfrowy aparat EEG z osobnym stanowiskiem do opisywania badań. W roku 2000 oddział włączył się do realizacji Narodowego Programu Profilaktyki i Leczenia Udarów Mózgu. Salę poudarową wyposażono w niezbędny sprzęt m.in. dwie pompy infuzyjne i trzy kardiomitory. Pomagali sponsorzy. Życzliwa była dyrekcja z panem dr Andrzejem Piotrowskim.

Obecnie oddział ma bardzo dobrze przygotowaną, wykwalifikowaną kadrę lekarską. Pięciu etatowych lekarzy z drugim stopniem specjalizacji. Są to:

1. Ordynator dr Jacek Balicki
2. Janusz Szewczuk
3. Helena Święch
4. Iwona Masilewicz - Gruszczyńska
5. Tadeusz Żabiński

Koleżanka Dorota Sumińska kontynuuje specjalizację z neurologii dziecięcej. Pan dr Wojciech Wernecki również kontynuuje specjalizację drugiego stopnia z neurologii.

Wykaz ośrodków
akredytowanych w zakresie specjalizowania
neurologów w nowym programie. [1994 r.]

1. woj. białostockie	- Akademia Medyczna i Szpital Wojewódzki im. J. Śniadeckiego w Białymstoku
2. woj. białskie	- Szpital Wojewódzki i Szpital Miejski "Stalownik" w Białymstoku
3. woj. bydgoskie	- Akademia Medyczna i Szpital Wojewódzki w Bydgoszczy, Oddział Neurologiczny w Inowrocławiu, Oddział Neurologiczny w Świecie n/Wisłą
4. woj. białskopodlaskie	- Szpital Wojewódzki w Białej, Podlaskiej
5. woj. ciechanowskie	- Szpital Wojewódzki w Ciechanowie
6. woj. częstochowskie	- Szpital Wojewódzki w Częstochowie
7. woj. gdąskie	- Akademia Medyczna, Szpital "Na Zaspie", Oddział Neurologiczny Szpitala Psych. "Czebrzyŝko", Szpital Miejski Gdynia-Kedłowo
8. woj. lublęskie	- Szpital Wojewódzki w Lubli
9. woj. jeleniogórskie	- Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu
10. woj. katowickie	- I Klinika Neurologiczna AM, Górnoślęskie Centrum Medyczne Katowice-Urnojeć, Szp. Górniczy Bytom, Szp. Górniczy Dąbrowa, II Klinika Neurologiczna AM Zabrze, Szpital Miejski Gliwice, Szp. Górniczy Sosnowiec
11. woj. kieleckie	- Szpital Wojewódzki w Kielcach
12. woj. krakowskie	- Akademia Medyczna, Szp. im. B. Piłs., SF 202 im. J. Habibińskiego, Szp. im. J. Ferrowskiego Kraków-Nowa Huta
13. woj. krosńskie	- Szpital Wojewódzki w Krosnie
14. woj. legnickie	- Szpital Wojewódzki w Legnicy
15. woj. lubelskie	- Akademia Medyczna, Szp. Wojewódzki Nr 2, Szp. Okręgowy PKP

Ryc.7. Wykaz ośrodków akredytowanych w zakresie specjalizowania neurologów w nowym programie - strona 1.

- 2 -

16. woj. łódzkie	- Akademia Medyczna, Szp. im. Kopernika, Szp. im. Donschera, Szp. im. Babńskiego w Łodzi, Szpital w Łgierzu
17. woj. olsztyńskie	- Szpital Wojewódzki w Olsztynie
18. woj. opolskie	- Woj. Specj. Zespół Neuropsychiatryczny w Upolu
19. woj. poznańskie	- Akademia Medyczna, Szp. Wojewódzki, Szp. Miejski im. Ślusia w Poznaniu, Szp. Okręgowy PKP Puszczkowo
20. woj. przemyskie	- Szpital Wojewódzki w Przemyśle
21. woj. piotrzkowskie	- Szp. Regionalny w Piotrkowie, Szp. Rejonowy w Tomaszowie
22. woj. radomskie	- Szpital Wojewódzki w Radomiu
23. woj. rzeszowskie	- Szpital Wojewódzki Nr 1 i 2 w Rzeszowie
24. woj. słupskie	- Szpital Wojewódzki w Słupsku
25. woj. szczecińskie	- Akademia Medyczna, Szpital Wojewódzki, Szp. Okręgowy PKP w Szczecinie
26. woj. siedleckie	- Szpital Wojewódzki w Siedlcach
27. woj. sieradzkie	- Szpital w Łesku
28. woj. tarnobrzezkie	- Szpital w Bandomierzu
29. woj. tarnowskie	- Szpital Wojewódzki w Tarnowie
30. woj. wrocławskie	- Akademia Medyczna, Zespólny Szp. Woj. we Wrocławiu
31. woj. wałbrzyskie	- Szpital Wojewódzki im. Sokółowskiego w Wałbrzychu
32. woj. zielonogórskie	- Szpital Wojewódzki w Zielonej Górze, Szp. dla Nerw. i Psych. Chorych w Liporzu
33. woj. leszczyńskie	- Szp. dla Nerw. i Psych. Chorych w Kosciance
34. Warszawa	- I i II Klinika Neurologiczna Instytutu, I Kl. Nerol. AM ul. Banacha, II Kl. Neurol. AM ul. Stypiańska, Szp. Woj. ul. Kondratowicza, III. Neurologia i Epileptologia ul. Czernałkowska, Centralny Szpital Kolejowy w Międzyzlesiu.

Ryci 7. Wykaz ośrodków akredytowanych w zakresie specjalizowania neurologów w nowym programie - strona 2.

Spoza Słupska pod kierownictwem dr Jacka Balickiego uzyskały specjalizację drugiego stopnia Alicja Krzywak - 26 listopada 1997r. Człuchów, Elżbieta Kicińska - 5 grudnia 2000r. Bytów, Grażyna Janka Krygier - 5 grudnia 2000r. Ustka, Danuta Piszko - Marchlewska - 6 grudnia 2000r. Kierownikiem był pan dr Janusz Szewczuk. Rozpocząły specjalizację i nie kończyły lub wyjeżdżały do innych ośrodków:

1. Aleksandra Wójcik (Lębork)
2. Anna Błaszczuk (Lębork)
3. Elżbieta Siwicka Przyborowska (Miastko)
4. Bolesław Paluch (Słupsk)

Wymienię lekarzy pracujących w tutejszym oddziale, którzy odeszli na „wieczny dyżur”:

1. Konstanty Guzowski (26.09.1980r.)
2. Regina Gackowska (07.04.1983r.)
3. JózefZabdyr (06.11.1987r.)
4. Stanisław Szarmach (07 .11 .1998 r.)
5. Mieczysław Wielicki (05.08.1997r.)
6. Adam Piszko (05.03.1999r.)
7. Edward Oller (10.09.2002r.)
8. Czesław Rudel (.. .07.2003r.)

Boleśnie przeżywaliśmy ich śmierć.

Z różnych stron kraju i świata różnymi drogami poprzez cały czas okupacji, partyzantkę, front, roboty przymusowe w Niemczech lub zesłanie na Syberię lub na Daleki Wschód do ZSRR wiodły nas drogi do Słupska.

Panowie Józef Zabdyr i Edward Oller jako piętnastolatko wie zostali wywiezieni na roboty przymusowe do Niemiec. Repatriantami z kresów wschodnich są dr Regina Gackowska, dr Alicja Jaciów Mrozowska i dr Tadeusz Żabiński, dr Danuta Żujewska - Retzlaff, dr Rudel Czesław. Pan dr Mieczysław Wielicki przez partyzantkę w AK w Wilnie, I Armii WP, front. Stanisław Szewczuk - żołnierz AK, Inspektorat Zamość. Pan dr Stanisław Szarmach już jesienią 1939r. aresztowany z grupą profesorów i studentów Uniwersytetu Poznańskiego ocalał jako jeden z nielicznych zakładników. Lekarzami odbywającymi służbę wojskową byli.

1. Mieczysław Wielicki
2. Konstanty Guzowski
3. Stanisław Szarmach
4. Stanisław Szewczuk
5. JózefZabdyr

6. Edward Oller - po 2 letniej służbie pozostał w wojsku jako żołnierz zawodowy - lekarz
7. Bolesław Paluch
8. Bogdan Bruzik

Dwaj ostatni ukończyli wydział lekarski Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi.

Lekarzy związanych z oddziałem wymieniono wszystkich. W dalszej części pracy zawarto krótkie informacje i zdjęcia - w układzie chronologicznym - jak rozpoczynali pracę.

Z pamięci osób pracujących od powstania oddziału i kilku zapisów w archiwum szpitalnym ustalono nazwiska oddziałowych i daty pracy.

1. Adela Wójcik, oddziałowa i zabiegowa (01.10.1953r. - 01.12.1953r.).
2. Helena Kazimierska, początkowo jako pielęgniarka. Od 01.12.1953r. - 19.10.1960r. jako pielęgniarka oddziałowa.
3. Regina Królicka (19.10.1960r. - 29.02.1972r.
- 4 i 5. Po kilkanaście dni panie Fistenberg Maria i Sazon Zofia.
6. Barbara Włodkowska (1977r. - 2002r.)
8. Gabriela Pastucha po wygranym konkursie w 2002r. W przeszłości pracowała na oddziale jako pielęgniarka, pracowita, staranna.

Tylko kilka pielęgniarek, już emerytek, pamięta panią Adelę Wójcik. Z pozostałymi pracowałem bardzo długo. O wszystkich mogę powiedzieć tylko dobre słowa. Wykonywały bardzo dobrze swoje obowiązki. Dbały o chorych. Organizowały szkolenia w oddziale, wykłady prowadzili lekarze lub pielęgniarki. Poza dwoma incydentami niezbyt znaczącymi - wzajemna współpraca wszystkich była bardzo dobra, nawet na „zakrętach historii”. Autorzy rozmawiali z wielu byłymi pracownikami, nawet pracującymi w latach 1953 - 1954 których nie znali. Z pozostałymi razem pracowali. Tyle jest wspomnień dotyczących pracy, chorych, personelu. Przytoczymy kilka przykładów. Pacjentka Zofia Walendzka - osoba samotna - przez kilkanaście lat na początku stycznia przychodziła do oddziału z prośbą, by mogła kilka tygodni „pobyć” w oddziale. „Pobywała” zwykle do końca marca. Chory X z zapaleniem wielokorzeniowonerwowym GB, przyprowadzony, następnego dnia już nie chodził, trzeba było go karmić. Postawiono obok aparat do wspomaganego oddechu. Wytłumaczono, że może dojść do zaburzeń oddechu. Zapewniono, że będzie zdrowy. Wykonano kilka punkcji. Przy wypisie zapytał: „Ile dolarów dostaliście za mój płyn?” Odpowiedziałem - resztki w laboratorium wylano do zlewu. Kolejny chory z zapaleniem opon mrdz. Doświadczony lekarz wykonywał punkcję lędźwiową. Mimo prawidłowego wkłucia nie uzyskał płynu. Próbę podjął ordynator. Wykonał prawidłowe wkłucie, nie było płynu. Aspiracja strzykawką bez

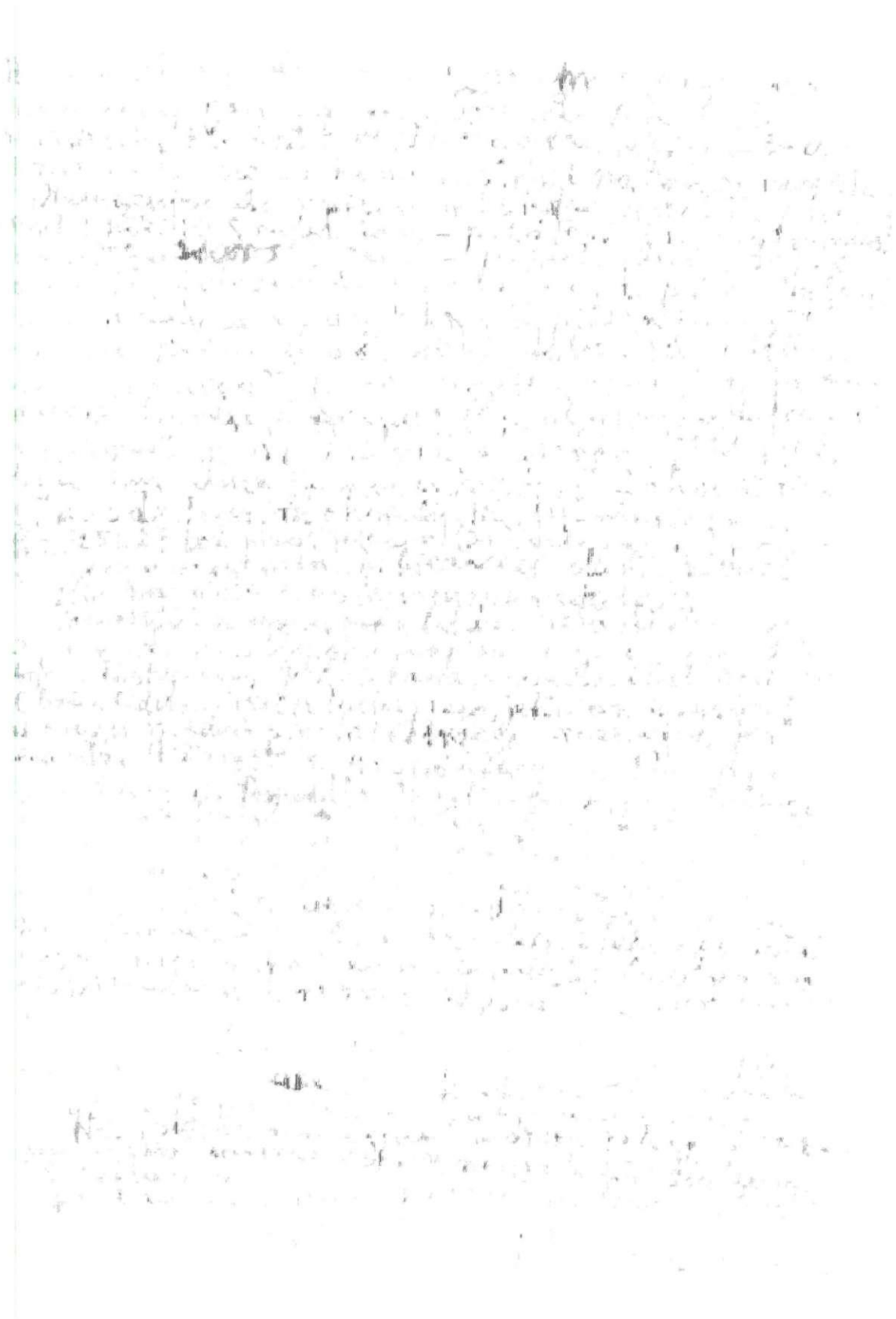
efektu. Dopiero podanie 5 cm³ soli fizjologicznej i aspiracja pozwoliła na uzyskanie gęstego, ropnego płynu mrdz. Chory wypisany wyleczony. Inny przypadek: u chorej z dużymi zmianami zwyrodnieniowymi kręgosłupa z wielkim trudem pobrano płyn mrdz. Za chwilę

wchodzi pielęgniarzka, klęka i mówi -doktorze zabij*
Podmienem, podnisznowiem, ie prosiedzieta prwaske. Pociachnem.

Na zakończenie cytaty z listu pana dr Wacława Mickiewicza: „Nakazowe wysyłanie lekarzy różnych specjalności na Ziemię Odzyskaną było słuszne, bo oni byli tam potrzebni. Błędem było pozostawienie ich tam samym sobie bez wsparcia diagnostycznego - kierującego ośrodkiem, co stwarzało największe trudności w pracy tam skierowanym. Był to okres powojenny a potrzeby były ogromne” [Ryci9].

[The image shows a very faint, handwritten document, likely a letter, with illegible text. The handwriting is dense and fills most of the page. The document is enclosed in a thin black border.]

Ryc19a. Kopia listu dr W. Mickiewicza z dnia 12.03.03r. - strona 1.

The image shows a page of handwritten text, which is extremely faint and difficult to read. The text appears to be a letter or a document with several paragraphs. There is a vertical line on the left side, possibly indicating a margin. The handwriting is cursive and dense, but the ink is very light, making it nearly impossible to discern the specific words and sentences. The overall appearance is that of a scanned document where the contrast is too low to capture the details of the handwriting.

Ryc19b. Kopia listu dr W. Mickiewicza z dnia 12.03.03r. - strona 2.

Spis pielęgniarek, rehabilitantów i salowych.

W miarę możliwości chronologiczny, według czasu zatrudnienia. Należy dodać, że w latach 1953 - 1955 w soboty i niedziele odbywały się szkolenia wojskowe pielęgniarek. Szkolono felczerów. Były to przygotowania do III Wojny Światowej.

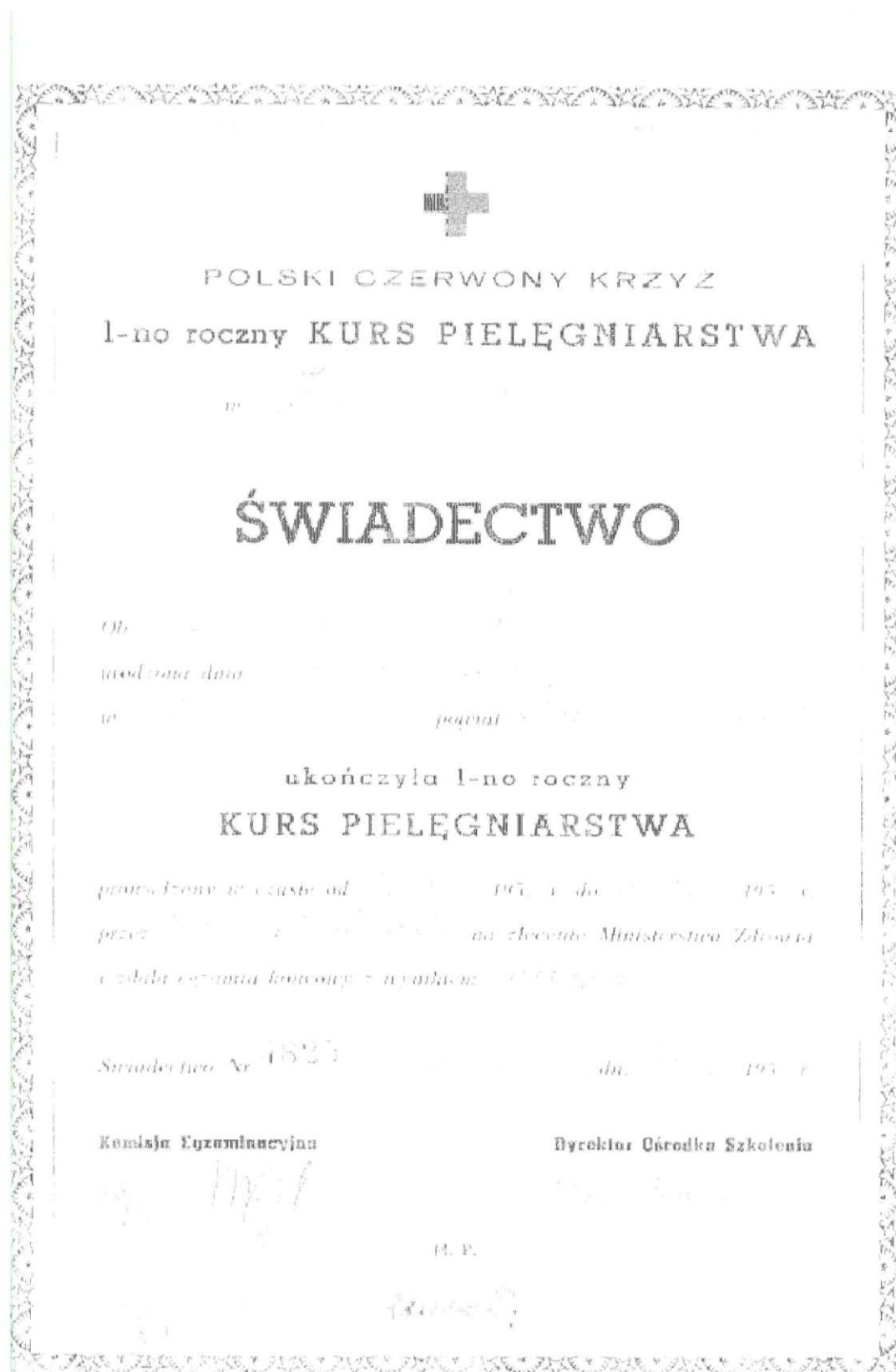
Pielęgniarki

1. Borawska Halina	27. Sitarska Teresa
2. Sekulska - Wojciechowska Helena	28. Sarnacka Wiesława
3. Wiatrowicz Jadwiga	29. Pytlos Wanda
4. Ampulska - Piechowicz Halina	30. Herman Andrzej - sanitariusz
5. Wasilewska Alicja	31. Juchniewicz Jan - sanitariusz
6. Filipowicz Janina	32. Jakubowski Włodzimierz - san.
7. Zawadzka Maria	33.....Nowakowski
8. Chmielewska - Kozłowska Wanda	34. Jaworska Elżbieta
9. Gaj Zofia [<i>Ryc20</i>]	35. Szewalie Czesława
10. Nosewicz Stanisława	36. Nowak Katarzyna
11. Morgaś Gertruda	37. Tchorzewska Beata
12. Geleta Danuta	38. Cholewa Agata
13. Kopacka - Rusinek Stanisława	39. Kiewro Bożena
14. Michalina Batruch	40. Zawisza Żaneta
15. Kucharczyk Danuta	41. Sagun Jadwiga
16. Drozdowska - Chylak Janina	42.Sagun.....
17. Filipowicz Krystyna	43. Szelał Helena
18. Staśkiewicz Teresa	44. Korabicka Lucyna
19. Pietruszka Kazimiera	45. Modestowicz Sabina
20. Filipiak Teresa	46. Stola Urszula
21. Brzeska Zofia	47. Kłyszejko Jolanta
22. Baszewska Janina	48. Wyszomirska Alicja
23. Gąsiorowska Janina	49. Betiuk Sabina
24. Sałowińska - Bieniek Maria	50. Anhut Irena
25. Meszke Maria	51. Siakak Barbara
26. Zaborowska Janina	52. Michałowska Barbara

53. Chylewska Marzena	82. Macegoniuk Ewa
54. Zawisza Sylwia	83. Antoniuk Elżbieta
55. Formela Anna	84. Owsiana Ewa
56. Jaskuła Krystyna	85. Osińska Anna
57. Kozina Anna	86. Przybyłek Edyta
58. Blum Małgorzata	87. Lange Elżbieta
59. Parzybut Irena	88. Pawłyna Urszula
60. Włodarska Mariola	89. Staniuk Joanna
61. Śliwińska Bożena	90. Kruczkowska Julita
62. Marchlewska Beata	91. Szafrńska Agnieszka
63. Purcha Ewa	92. Taraškiewicz Marlena
64. Dołęga Renata	93. Drapała Krystyna
65. Kuźnia Marzena	94. Lenkiewicz Józefa
66. Dziemidok Elżbieta	95. Szymańska Kazimiera
67. Groch Halina	96. Kochanowska Leokadia
68. Piskosz Halina	97. Lach Honorata
69. Wojcieszuk Lilianna	98. Grys Zofia
70. Badowska Teresa	99. Wielgosz Maria
71. Baranowska Małgorzata	100. Suchocka Elżbieta
72. Cieślak Teresa	101. Czarnecka Krystyna
73. Jasińska Lucyna	102. .... Ziuta
74. Duraj Aneta	103. Jagiełło Nina
75. Haba Krystyna	104. Zakręt Danuta
76. Kurowska Urszula	105. Misztal Ewa
77. Szmidt Bogusława	106. .... Katarzyna
78. Traczkowska Małgorzata	107. .... Teresa
79. Wołk - Karaczewska Wioletta	108. Mańkowska Bożena
80. Wajda Maria	109. Zdunek Andrzej (sanitariusz)
81. Michalczyk Aneta	110. Zięba Irena = <i>Irena Parzybut</i>

Wykaz rejestratorek

L Żarska Helena	4. Sławska
2	5. Mieczkowska Marta
3. Wilbrandt Alicja	6. Nikitiuk Beata
	7. Dzierżawska Małgorzata

Ryc.20. Świadectwo ukończenia kursu pielęgniarstwa przez Zofię Gaj.

MINISTERSTWO ZDROWIA

PAŃSTWOWA KOMISJA EGZAMINACYJNA DLA EGZAMINÓW PIELĘGNIARSKICH

ŚWIADECTWO

Państwową Komisją Egzaminacyjną prowadzącą do przeprowadzenia egzaminów pielęgniarskich na podstawie art. 2 uchwały z dnia 21 września 1950 r. o przewidywaniu zmian w dotychczasowym opisanym po kwalifikacji (Dz. Urz. Nr 41, poz. 1426) - uznano za

uczniem i absolwentem *Bulecka Zofia*
urodzoną dnia *1 kwietnia 1936* w *Krzyżkach*
dotychczas imieniem *Gaj Zofia* *1951r*

z wykształceniem i doświadczeniem zawodowym umożliwiającym jej wykonywanie zawodu pielęgniarki w sposób samodzielny i odpowiedzialny, zgodnie z wymogami, do których jest zobowiązana przez przepisy dotychczasowe.

W imieniu *dobrym*

Wydział Egzaminacyjny, ul. *...* 1950 r. - po uzyskaniu przez nią tytułu absolwentki i po uzyskaniu przez nią kwalifikacji, Nr *...*

in *Bulecka Zofia*

ostaniamy, aby po otrzymaniu praktyki pielęgniarskiej oraz po otrzymaniu tytułu pielęgniarki

W Warszawie, dnia *...* 1950 r.
Nr *...*
...
...
...

Ryc20a. Świadectwo ukończenia kursów pielęgniarskich Zofii Gaj.

Wojewódzki Urząd Wyższej Szkoły Medycznej w Krasnymieście
w Krasnymieście
nr 1079

Zaswiadczenie

Imię i nazwisko: **Zofia Gaj**
Data urodzenia: **17.IV.1936r.** w **Krasnymieście /ZSRR/**
podstawy: **Świadectwo nr. 17250/57** wydane przez
Państwową Komisję Egzaminacyjną w Słupsku
na podstawie art. 3 ustawy z dnia 21.II.1995r.
o pielęgniarstwie/DZ.U.Nr.27 poz.199/
z dnia 21.II.1995r. w sprawie zmian w
zakresie wykonywania zawodu
pielęgniarki uprawnionej na terenie
woj. kraszowińskiego

za wyrobieniem wyznaczonego
Narodowości

Wojewódzki Urząd
Wyższej Szkoły Medycznej

Wojewódzki Urząd Wyższej Szkoły Medycznej w Krasnymieście
Krasnymieście, dnia 19.11.1995r.

Zaswiadczenie

Imię i nazwisko: **Zofia Gaj**
Data urodzenia: **17.IV.1936r.** w **Krasnymieście /ZSRR/**
podstawy: **Świadectwo nr. 17250/57** wydane przez
Państwową Komisję Egzaminacyjną w Słupsku
na podstawie art. 3 ustawy z dnia 21.II.1995r.
o pielęgniarstwie/DZ.U.Nr.27 poz.199/
z dnia 21.II.1995r. w sprawie zmian w
zakresie wykonywania zawodu
pielęgniarki uprawnionej na terenie
woj. kraszowińskiego

Wojewódzki Urząd Wyższej Szkoły Medycznej
Krasnymieście, dnia 19.11.1995r.

Wojewódzki Urząd Wyższej Szkoły Medycznej
Krasnymieście, dnia 19.11.1995r.

Ryc20b. Zaświadczenia ukończenia kursów pielęgniarzkich przez Zofię Gaj.

Logopedzi (od września 1991r.)

- 1.....
2. mgr. Kowalewska Anita

Rehabilitanci

- 1.....masażysta (1953-54) N.N.
2. masażystka Barbara Biczuk
3. Gaj Zofia
4. Maruszak Franciszek
5. Mimiec Krystyna
6. Dyjecińska Lidia
7. Stępień Małgorzata z domu Drygas
8. Andrzejewski Andrzej
9. Konieczny Krzysztof
10. Szuryn Halina

Wykaz salowych

1. Śledź	13. Dyrmo Maria
2. Jurek.....	14. Baryś Jadwiga
3. Czaja Wanda	15. Przegodzka Małgorzata
4. Bonio Zofia	16. Cygan Bożena
5. Tyburska Helena	17. Gołębiowska Zofia
6. Mielniczek Teresa	18. Pietraś Halina
7. Pawłów Czesława	19. Kisiel Anna
8. Chościłowicz Zofia	20. Koch Barbara
9. Pyczek Genowefa	21. Rasiak Bożena
10 Chlebańska Władysława	22. Chęcińska Stanisława
11 Zieniewicz Janina	23. Trzebiatowska Gertruda
12 Sadowska Anna	24. Rzep Maria

Wykaz statystyczny ilości łóżek w poszczególnych latach w oddziale.

1953 - 1955	- 25 łóżek
1956	- 27 łóżek
1957- 1959	- 39 łóżek
1960 - 1969	- 41 łóżek
1970- 1975	- 45 łóżek
1976- 1995	- 50 łóżek
1996-	42 łóżka

Ilość chorych leczonych w poszczególnych latach. (W okresie remontów ilość łóżek rzeczywistych była zmniejszana)

1950r.	1960r.	1970r.
1953r.-95	1960r. - 499	1970r.- 836
1954r.-343	1961r. - 383	1971r. - 807
1955r. - 370	1962r. - 399	1972r. - 842
1956r.-467	1963r. - 397	1973r. - 781
1957r.-417	1964r. - 602	1974r. - 831
1958r.-470	1965r. - 618	1975r. - 941
1959r.-347	1966r. - 587	1976r. - 1002
	1967r. - 693	1977r. - 1092
	1968r. - 698	1978r.-990
	1969r. - 700	1979r. - 1053
1980r.	1990r.	2000r.
1980r. - 1102	1990r. - 1349	2000r.- 1644
1981r. - 1040	1991r. - 1358	2001r.- 1641
1982r. - 1011	1992r.- 1352	2002r. - 1632
1983r. - 1039	1993r. - 1487	2003r. do 30.06 - 777
1984r. - 940	1994r.- 1487	
1985r. - 870	1995r. - 1550	Razem 48424
1986r. - 1130	1996r. - 1498	
1987r. - 1353	1997r. - 1423	
1988r. - 1381	1998r.- 1350	
1989r. - 1330	1999r. - 1420	

Wykaz lekarzy pracujących lub związanych z oddziałem.

Poniżej zdjęcia i krótkie relacje o lekarzach oddziału w kolejności chronologicznej według dat zatrudnienia bądź specjalizacji w oddziale.

1. Wacław Mickiewicz	18. Borawski Ryszard
2. Konstanty Guzowski	19. Wiesława Stępień Wilczek
3. Mieczysław Wielicki	20. Bolesław Paluch
4. Stanisław Szarmach	21. Grażyna Janka Krygier
5. Stanisław Szewczuk	22. Krystyna Baranowska
6. Helena Żołnierowicz - Rzeszowska	23. Michał Paprocki
7. Danuta Żujewska-Retzlaff	24. Jacek Balicki
8. Czesław Rudel	25. Janusz Szewczuk
9. Józef Zabdyr	26. Danuta Piszko Marchlewska
10. Regina Gackowska	27. Alicja Krzywak
11. Alicja Jaciów - Mrozowska	28. Helena Świech
12. Edward Oller	29. Dorota Sumińska
13. Adam Piszko	30. Bogdan Bruzik
14. Tadeusz Żabiński	31. Iwona Masilewicz
15. Walentyna Kondratiuk	32. Przemysław Gens
16. Fred Mureau	33. Wojciech Wernecki
17. Jan Sochalski	34. Elżbieta Kicińska
	35. Maria Jolanta Dziuban

W okresie od 1953 do 2002r. w oddziale specjalizację pierwszego stopnia uzyskało 25 lekarzy, specjalizację drugiego stopnia - 18 lekarzy.

Wacław Mickiewicz

Urodzony 26 września 1911 r. w gajówce Godzisz, gminie Maciejowice, powiat Garwolin. Studia I rok na wydziale lekarskim Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie (1938 - 1939), II i III rok na wydziale lekarskim Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie (1946 - 1948), IV i V rok na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Gdańsku i tamże uzyskał dyplom.

Praca (15.09.1949 - 01.09.1953) w Klinice Chorób Nerwowych w Gdańsku pod kierunkiem profesora Władysława Jakimowicza, a po jego wyjeździe do Krakowa pod kierunkiem profesor Zofii Majewskiej. Egzamin I stopnia z neurologii 16.12.1952r. i rozpoczyna specjalizację II stopnia. Pracuje także w lecznictwie otwartym.

Otrzymuje nakaz pracy do Słupska. W Słupsku organizuje oddział neurologiczny „w pustych pomieszczeniach, bez sprzętu i wsparcia finansowego, samotnie. Jak na dzikim zachodzie”. Pierwszy chory przyjęty 15.10.1953r. Dołącza do pomocy - jako wolontariusz lekarz wojskowy miejscowej jednostki wojskowej Konstanty Guzowski.

Egzamin II stopnia zdaje 21.12.1957r. 31 maja 1958r. po wygraniu konkursu obejmuje stanowisko ordynatora w oddziale neurologicznym Szpitala w Żyrardowie. Pracuje do emerytury, mieszka w Żyrardowie.

Konstanty Guzowski

Urodzony 23 stycznia 1923r. w Brzostowicy.

1945 - 1951 - Studia lekarskie na Akademii Medycznej w Gdańsku.

1948 - Szpital Powiatowy w Ostródzie - praktyka wakacyjna.

1949 - Miejski Szpital dziecięcy w Bydgoszczy, Oddział Niemowlęcy - praktyka lekarska.

1951 - Dyplom lekarza L 33/51 - Akademia Medyczna w Gdańsku.

Szpital Powiatowy w Lęborku, Oddział Dziecięcy i Wewnętrzny - lekarz asystent.

Akademia Medyczna w Gdańsku, II Klinika Chorób Wewnętrznych - staż.

1951 - 1958 - Służba wojskowa - lekarz.

1953 - 1954 - Szpital Wojewódzki im. J. Korczaka w Słupsku, Oddział Neurologiczny - asystent.

1955 - Specjalista I stopnia w zakresie organizacji ochrony zdrowia.

1957 - Specjalista II stopnia w zakresie medycyny lotniczej.

1958 - 1962 - Wojewódzka przychodnia Specjalistyczna we Wrocławiu - przychodnia neurologiczna - lekarz neurolog. PSK-2 ul. Kraszewskiego - lekarz neurolog.

1959 - Specjalizacja I stopnia - lekarz neurolog.

1962 - Specjalizacja II stopnia w zakresie neurologii - specjalista neurolog.

1962 - 1968 - Akademia Medyczna we Wrocławiu, Klinika Neurologiczna - starszy asystent.

1963 - Major rezerwy w korpusie oficerów służby zdrowia.

1968 - Stopień naukowy Doktora Nauk Medycznych - Akademia Medyczna we Wrocławiu.

Tytuł rozprawy doktorskiej: „Badania fluorescencyjne nad amyloidoz naczyń opon i mózgu u ludzi zmarłych w podeszłym wieku”. Promotor - Prof. Dr Rudolf Arendt.

1968 - Akademia Medyczna we Wrocławiu, Klinika Neurologiczna - adiunkt.

Zmarł 26.09.1980r.

Mieczysław Wielicki

Urodzony 2 stycznia 1924r. w Żądło wicach, powiat Rawa Mazowiecka, dzieciństwo i młodość spędził w Wilnie, tam też ukończył szkołę średnią.

01.12.1944 - 02.04.1947 - Służba w Wojsku Polskim, początkowo w samodzielnej grupie specjalnej Drugiej Frontowej Szkoły Oficerskiej (udział w walkach o Berlin w ostatniej fazie wojny), po zakończeniu działań wojennych był dowódcą plutonu w Bieszczadach. 1946 - 1947 - Słuchacz Oficerskiej Szkoły Piechoty w Gryficach. Ze względu na stan zdrowia (odnowiona kontuzja) przeniesiony do rezerwy.

Awans na stopień porucznika otrzymał 16.09.1963r.

11.04.1947 - 31.10.1948 - Pracował w Ubezpieczalni Społecznej w Gdańsku.

1948 - 1952 - Studiował na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Gdańsku [*Ryc21*]

01.09.1952 - Rozpoczął pracę jako asystent w Klinice Psychiatrycznej AM w Gdańsku.

01.06.1954 - Z nakazu pracy - praca w Szpitalu Wojewódzkim w Słupsku.

14.12.1957 - I stopień z neurologii

II stopień z psychiatrii

31.05.1958 - 31.12.1959-p.o. ordynator Oddziału Neurologii w Słupsku.

01.04.1960 - 31.12.1990 - Prowadził Poradnię Zdrowia Psychicznego oraz Poradnię

Przeciwalkoholową w Przychodni Obwodowej (później ZOZ) w Pruszczu Gdańskim.

1960 - Pracował również jako kierownik Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej w PPRN w Pruszczu Gdańskim.

1962 - 1972 - Dla Ośrodka Diagnostyczno - Selekcyjnego Sądu Wojewódzkiego w Gdańsku przeprowadzał badania nieletnich.

Pracował również w Poradni Wychowawczo Zawodowej w Pruszczu Gdańskim oraz w Domu Pomocy Społecznej „Caritas” w Elblągu”.

1991 - Emerytura

Zmarł 05.08.1997r.

AKADEMIA MEDYCZNA

Gdańskie

1947/52

DYPLOM

imię i nazwisko: Wielicki

Mieczysław

urodzony w dniu 2 ... 1911 r. w miejscowości ...

... dyplomem ...

po odbyciu studiów na Wydziale Lekarskim ...
od 1947 do 1952, złożeniu i przyniesieniu egzami-
nów otrzymał tytuł lekarza, starozna i dyplom
akademicki szkoły wyższej ...
... stopień kandydata nauk ...
... wykładowca ...
... w Polsce ...

Gdańsk dnia 20.01.1952.

...

...

...

Ryc 21. Dyplom Akademii Medycznej w Gdańsku dr Mieczysława Wielickiego.

Stanisław Szarmach

Urodzony 21 lutego 1919r. w Stargardzie Gdańskim. W 1937r. ukończył Gimnazjum Klasyczne z nauką języków greckiego, łaciny, francuskiego i niemieckiego. Miał talent muzyczny. Interesował się muzyką. Grał na fortepianie, komponował piosenki. W 1937r. rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu w Poznaniu. Do wybuchu wojny we wrześniu 1939r. ukończył cztery semestry. Jesienią 1939r. aresztowany wraz z grupą 180 profesorów i studentów tej uczelni. Po 6 miesiącach zostało zwolnionych 35, bo tylu przeżyło. W czasie okupacji pracował jako sanitariusz. Pod koniec wojny znalazł się w Danii. Tam organizował zespoły artystyczne z polskich rozbitków. Wrócił do kraju. Kończy studia w 1949r. W latach 1949 - 1951 pracuje w Szpitalu Psychiatrycznym w Starogardzie Gdańskim. W 1950 wcielony do służby wojskowej do jednostki w Słupsku.

Od 20.10.1954r. jako wolontariusz rozpoczyna pracę w oddziale neurologii w Słupsku. Egzamin na I stopień zdaje 14.12.1957r. W 1955r. zwolniony ze służby wojskowej. Podejmuje pracę w pełnym wymiarze godzin w oddziale neurologii. Pracuje dodatkowo w lecznictwie otwartym i Domu Emeryta. Egzamin na II stopień zdaje 07.11.1963r. w Szczecinie. Kierownikiem specjalizacji był pan dr med. Leon Baranowski. W oddziale pracuje do 1964r. kiedy to przeszedł do pracy w Obwodowej Przychodni PKP jako neurolog. Pracował do przejścia na emeryturę. Należy dodać, że dzięki uzdolnieniom muzycznym i organizatorskim utworzył chór o nazwie „Wiarusy”. Chór występował w kraju i poza granicami ponad 50 razy. Uzyskiwał liczne nagrody i wyróżnienia.

Obszerniej o działalności dr Stanisława Szarmacha w Pomorskim Magazynie Lekarskim, dwumiesięczniku Okręgowej Izby Lekarskiej w Gdańsku, nr maj - czerwiec 2003, str. 13. O pracy Stanisława Szarmacha - muzyka: Bożena Bolecka: „Społeczna i twórcza działalność muzyczna Stanisława Szarmacha”

Praca magisterska na WSP Słupsk 1981r. Był honorowym dawcą krwi, otrzymał odznaczenie: „Zasłużony, honorowy dawca krwi”. Otrzymał 25 odznaczeń, wyróżnień i medali.

Zmarł 07.11.1978r.

Stanisław Szewczuk

Urodzony 12 kwietnia 1929r. w Rachodoszczach, pow. Zamość. Szkoła Powszechna 1936 / 39 - 3 klasy. Szkoła Powszechna w Suchowoli. 1944 / 45 - 4 i 5 klasa. Matura w Liceum im. Hetmana Jana Zamojskiego w Zamościu w 1950r. Studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Gdańsku w latach 1950 - 1955.

Nakaz pracy do Słupska od 1956r. Praca w Słupsku, stypendysta SDL 1956 - 1957. Okresowa służba wojskowa w latach 1957 - 1959 w 34 Budziszynskim Pułku Piechoty Zmechanizowanej. Od 01.06.1959 do 30.05.1996r. praca w oddziale neurologii w Słupsku.

Egzamin I stopnia z neurologii - 28.1.1959r. pod kierunkiem prof. Dr Zofii Majewskiej. Egzamin II stopnia z neurologii 07.11.1963r. pod kierunkiem dr med. L. Baranowskiego. Od 30.12.1959r. do 14.11.1964r. p.o. ordynator, a od 15.11.1964r. ordynator. Zastępca dyrektora szpitala od 01.07.1969r. do 1971r. Przewodniczący oddziału Koszalińsko - Słupskiego PTN przez 2 kadencje. Emerytura od czerwca 1996r. Konsultant wojewódzki 1970 - 1989. Dodatkowo pracował w lecznictwie otwartym

Żołnierz AK - 9 p. p. Ziemi Zamojskiej. Uczestnik Akcji Burza. Redaktor i współautor „Monografii wsi Rachodoszcze” 1996 - 1998r - rodzinnej wsi. Odznaczony m.in. Krzyżem Armii Krajowej, Odznaką Pamiątkową Akcji Burza. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1999r.). Pułkownik w stanie spoczynku.

Przygotował do egzaminu na I stopień z neurologii 19 lekarzy, na II - 8 lekarzy. 4 lekarzy rozpoczęło specjalizację II stopnia, ale w związku z przejściem na emeryturę kierowanie odbywającymi się specjalizacjami przejmuje nowy ordynator pan dr Jacek Balicki.

Helena Żołnierowicz - Rzeszowska

Urodzona 20 lipca 1932r w Łunińcu. Studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Szczecinie w latach 1951 - 1957.

Staże podyplomowe w Szpitalu Wojewódzkim w Słupsku. Praca i początek specjalizacji I stopnia w oddziale neurologii w Słupsku. W związku ze służbowym przeniesieniem męża do Wrocławia, wyjechała tamże.

28.05.1963r. uzyskała specjalizację I stopnia z neurologii, 14.04.1969r. zdaje egzamin na II stopień specjalizacji. Pracowała w lecznictwie zamkniętym i otwartym do przejścia na emeryturę.

POMORSKA AKADEMIA MEDYCZNA
Im. Gen. Świerczewskiego
w SZCZECINIE

L 597

DYPLOM

Obywatel

Żołnierowicz
Helena

urodzona dnia 20 lipca 1932 r.
w Łunińcu

po odbyciu studiów na Wydziale Lekarskim w latach od 1951 do 1957 i zdaniu przepisanych egzaminów otrzymała tytuł lekarza, starostwo dowiodło ukończenia szkoły wyższej i uprawniającej do objęcia się w stopniu kandydata nauk oraz do pracy wykonywanej zgodnie z przepisami prawnymi obowiązującymi w Polsce. Szczegółowe kwalifikacje

Wydany dnia 10 października 1957 r.

[Signature]
PIEKARSKA
K. BERTON

Danuta Żujewska - Retzlaff

Urodziła się 06.08.1934r. w Kryczylsku na Ziemi Wołyńskiej jako jedynaczka.

Po wojnie repatriacja na Ziemie Odzyskane w 1946r. Szkoła podstawowa i Liceum Ogólnokształcące ukończone w Strzelinie pod Wrocławiem. Studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Lublinie - dyplom w 1961r. Po odbyciu stażu podyplomowego - praca w oddziale neurologii w Słupsku od marca 1962r. do 30 lipca 1980r. Specjalizacja I stopnia pod kierunkiem dr Leona Baranowskiego w Szpitalu Miejskim w Gdyni - egzamin specjalizacyjny - kwiecień 1965r. w Koszalinie. Specjalizacja II stopnia pod kierownictwem dr Stanisława Szewczuka, ordynatora oddziału neurologii w Słupsku, egzamin kończy w kwietniu 1970r. w Szczecinie u prof. M. Jaremy.

Od tego też 1970r. zainteresowania tematyką padaczkową. Uruchomiła w 1972r. pracownię EEG w oddziale neurologii. Współzałożycielka Słupskiej poradni p/padaczkowej gdzie pracowała od 1972 do 1993r.

Na emeryturze od 1991r. - początkowo pracowała nadal w poradni p/padaczkowej na 1/2 etatu, aż do zwolnienia emerytów przez ówczesną dyrekcję, w marcu 1993r. od tego czasu praca w małym gabinecie neurologiczno - p/padaczkowym, gdzie pracuje dotychczas.

Czesław Rudel

Urodzony 18 grudnia 1935r. we Lwowie.

28.04.1961r. - Dyplom Akademii Medycznej w Gdańsku.

22.03.1963r. - 31.05.1967r. - Praca w oddziale neurologii w Słupsku.

01.04.1963r. - Początek specjalizacji I stopnia.

06.04.1966r. - Egzamin na I stopień specjalizacji.

Prace i referaty naukowe.

1. Zapalenie poprzeczne rdzenia kręgowego po szczepieniu przeciwko ospie prawdziwej.
2. Porażenia nerwu udowego o rzadko spotykanym patomechanizmie.

W 1967r. przeszedł do pracy w lecznictwie otwartym. Następnie przeniósł się do Stargardu Gdańskiego.

Zmarł w 05.04.2003r.

Józef Zabdyr

J. Zabdyr

POWOMORSKA AKADEMIA MEDYCZNA
DYPLOM
L-855

DYPLOM

Imię i nazwisko: *Zabdyr Józef*
Data urodzenia: *19 lutego 1928*
Miejscowość urodzenia: *Murzynowie Leśnym*

po odbyciu stażu w Szpitalu Pomorskim w Słupsku
od 1953 do 1955 i uzyskaniu przez niego kwalifikacji
specjalisty I stopnia lekarza, dla którego okazał
się szczególnie cennym i pomocnym dla
naszego szpitala i dla naszego oddziału
neurologii, uzyskał w tym czasie prawo do
funkcyjnego stażu w Szpitalu Pomorskim w Słupsku

Szczecin, dnia 5 grudnia 1959

J. Zabdyr
REKTOR

Urodzony 19.02.1928r. w Murzynowie Leśnym, pow. Środa Wielkopolska. W latach 1943 - 1945 wywieziony na roboty przymusowe do Niemiec. Po powrocie ukończył szkołę średnią w Szczecinie (Państwowa Ogólnokształcąca Szkoła Korespondencyjna) i uzyskał świadectwo dojrzałości w czerwcu 1952r.

Studia w Pomorskiej Akademii Medycznej w latach 1953 - 1959. Dyplom L-855. Po odbyciu stażu powołany do okresowej służby wojskowej w latach 1961 - 1963. Od 01.08.1963r. rozpoczął pracę w Poradni w Ustce jako lekarz ogólny. Od 01.02.1964r. pracował 3 godziny dziennie w oddziale neurologii.

Specjalizacja I stopnia od 01.11.1963r. do 29.09.1967r., drugiego od 01.10.1967r. do 21.03 1973r. Egzamin w Instytucie Psychiatrii i Neurologii w Warszawie. Od 01.10.1970r. przeniósł się do Słupska. Z powodu długotrwałej choroby w 1977r. otrzymał rentę inwalidzką. Pracował nadal w niepełnym wymiarze godzin tj. na część etatu opisując m.in. badania EEG.

Zmarł 06.11.1987r. Pochowany na Starym Cmentarzu przy ulicy Kaszubskiej, kwatery 40B. Nie ma rodziny.

Regina Gackowska

Urodziła się 25.03.1937r. na Wołyniu. W ramach repatriacji rodzina jej przyjechała do Słupska. Tutaj ukończyła szkołę średnią. Studiowała w Szczecinie w tamtejszej Akademii Medycznej od 01.10.1956 do 19.11.1962r. Po ukończeniu stażu rozpoczęła specjalizację z neurologii od 01.11.1964r w słupskim Szpitalu, pracując równocześnie w lecznictwie otwartym. Egzamin specjalizacyjny złożyła w dniu 03.04.1967r. przed Komisją Egzaminacyjną powołaną przez kierownika Wydziału Zdrowia w Koszalinie. Komisją przewodniczył pan dr Kleniewski. Zdawała celująco.

Po uzyskaniu specjalizacji I stopnia rozpoczęła pracę w pełnym wymiarze godzin w Oddziale Neurologii w Słupsku. Dodatkowo, krótko pracowała w domu rencistów w Słupsku jako lekarz. W kwietniu 1971r. uzyskała II stopień specjalizacji z neurologii w Szczecinie z wynikiem bardzo dobrym pod kierownictwem prof. Jaremy.

Pracowała w oddziale neurologii, dojeżdżała także do ZOZ Sławno, prowadząc poradnię neurologiczną. W 1981r. przeszła na etat do PKP pracując w oddziale neurologii w Słupsku w wymiarze dwóch godzin.

Brała czynny udział w sprawach Towarzystwa Neurologicznego uczestnicząc w zebraniach, wygłaszając referaty. Podobnie czynny udział brała w szkoleniach w szpitalu i oddziale.

W lipcu 1982r. pojawiły się pierwsze oznaki nieuleczalnej choroby. Nie poddawała się jej. Po powrocie z sanatorium przychodziła na oddział. W miarę ubywających sił uczestniczyła w pracach oddziału. Zawsze uważała, że dobro chorego jest najważniejsze. 24.12.1982r. przyszła do oddziału na krótkie spotkanie. Podzieliła się z nami opłatkami i powiedziała „to mój ostatni opłatek”.

Zmarła 07.04.1983r.

Alicja Jaciów - Mrozowska

Urodzona 02.04.1939r. w Kolomyji, córka Eugeniusza i Zdzisławy. Repatriowana w 1945r. Mieszkała w Żywcu, Gliwicach. Matura w 1956r. w Koszalinie.

Wydział Lekarski Akademii Medycznej w Gdańsku w 1963r. Praca w oddziale neurologii w Słupsku. Egzamin I stopnia zdawała 30.04.1967r. Egzamin II stopnia - 15.05.1970r. w Szczecinie. Wyniki bardzo dobre, wybitnie zdolna.

Praca w pełnym wymiarze czasu pracy w lecznictwie otwartym. Obecnie na emeryturze, jednak nadal pracuje w lecznictwie otwartym.

Edward Oller

Urodzony 24.05.1926r. W latach 1942 - 1945 wywieziony na roboty przymusowe do Niemiec. W tym czasie umierają ojciec i matka.

Po zakończeniu wojny wraca do kraju. Kończy szkołę średnią dla dorosłych w 1948r. W latach 1948 - 1950 pracuje jako nauczyciel w Malborku. W latach 1950 - 1955 kończy wydział Lekarski Akademii Medycznej w Gdańsku. W latach 1956 - 1957 pracuje jako lekarz w Ośrodku Zdrowia w Skórczu. W 1957r. powołany do okresowej służby wojskowej. Służbę wojskową odbywa w j w. 3706 w Słupsku. Pozostaje w wojsku jako żołnierz zawodowy - lekarz. Od 1964r. rozpoczyna pracę i specjalizację z neurologii jako wolontariusz, dyżuruje w oddziale.

Egzamin I stopnia zdaje w 1972r. pracuje także w Wojewódzkiej Stacji S.E. przez wiele lat jako dyrektor.

Zmarł po krótkiej chorobie w dniu 10.09.2002r.

Adam Piszko

Urodzony 18.07.1931 r. w Wielopolu. Szkoła średnia im. B. Bieruta (obecnie I LO im. B. Krzywoustego) w Słupsku. Ukończył w 1954r. Szkołę Felczerską. Studia na wydziale lekarskim Akademii Medycznej w Warszawie.

Po ukończeniu obowiązkowych staży dyplom lekarza medycyny w 1961r. Praca w Ośrodku Zdrowia w Koczale. W 1969r. zdaje egzamin I stopnia medycyny ogólnej. Przenosi się do Słupska. W 1970r. rozpoczął pracę i specjalizację w oddziale neurologii w Słupsku.

Zdaje egzamin I stopnia z neurologii. Przenosi się do pracy w Poradni Neurologicznej. Pracuje do kwietnia 1998r. Przez kilka lat dyżurował równocześnie w oddziale neurologii.

Jako hobby - zajmował się majsterkowaniem i kolekcjonowaniem militariów.

Po krótkiej chorobie zmarł 25.03.1999r.

Tadeusz Żabiński

Urodzony 10 września 1939r. w Kołomyji.

1963 - 1969r. - Studia Medyczne na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Białymstoku.

1969r. - Praca w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym na Oddziale Neurologii.

1975r. - Specjalizacja I stopnia z neurologii.

1975 - 1981r. - Kierownik Międzyzakładowej Przychodni PGK w Słupsku.

1976 - 1991r. - Neurolog Polikliniki MSW.

1980r. - Specjalizacja II stopnia z neurologii.

1981 - 1996r. - Z-ca Ordynatora Oddziału Neurologii w Słupsku.

1982 - 1986r. - Przewodniczący Sądu Lekarskiego.

1996r. - Certyfikat P.T.U. z diagnostyki naczyń wewnątrzczaszkowych i obwodowych.

1999r. - Certyfikat z biostymulacji i terapii laserowej.

Czynna działalność w P.T.N. oraz Izbach Lekarskich, społecznik, lekarz zaufania Z.I.W. Lekarz - opiekun maratończyków. Słupszczanin od 1945r.

Walentyna Kondratiuk

Urodzona 25.11.1941r., pow. Bielsk Podlaski. Studia na Akademii Medycznej w Białymstoku do 1969r.

Praca w ZOZ w Giżycku 1969 - 1974r. Neurologia w Słupsku od 01.03.1974r. Egzamin na I stopień z neurologii 18.10.1975r. Praca pogładowa: „Objawy psychiatryczne w guzach mózgu”.

Wróciła w rodzinne strony. Obecnie pracuje w Poradni neurologicznej i konsultuje chorych w Lidzbarku Warmińskim

Fred Mureau

Urodzony 24.01.1937r. w Gdańsku. Studia na Akademii medycznej w Gdańsku, gdzie uzyskuje dyplom w dniu 19.12.1963r. Specjalizacja z zakresu organizacji i ochrony zdrowia 19.03.1974r. w Warszawie.

Specjalizacja I stopnia z neurologii w latach 1972 - 1976 pod kierunkiem Stanisława Szewczuka. Egzamin I stopnia zdaje 12.04.1976r.

Pracował m.in. w Poradni Neurologicznej w Bytowie. Konsultował chorych w oddziałach szpitalnych, w lecznictwie PKP. Czasowo dojeżdżał do Poradni Neurologicznej PKP w Słupsku.

Jan Sochalski

Urodzony 17.12.1938r. w Posługo wie pow. Żnin. Studia na Akademii Medycznej w Poznaniu. Dyplom - 13.05.1964r. Staż podyplomowy 01.08.1964 - 31.07.1947r. Od 01.10.1964r. lekarz ośrodka zdrowia w Przechlewie. Specjalizację z neurologii odbywał pod kierunkiem dr med. Andrzeja Kleniewskiego w Koszalinie. Egzamin na I stopień 18.10.1972 roku. Dojeżdżał do oddziału neurologii w Słupsku, gdzie dyżurował.

Od 1970 do 1999r. pracował w poradni neurologicznej w Człuchowie. Przez dwie kadencje był członkiem Komisji rewizyjnej Towarzystwa Neurologicznego Oddział Koszalińsko - Słupski. Obecnie pracuje w POZ jako lekarz rodzinny.

Ryszard Borawski

Urodzony w 1931 r. na Ziemi Łomżyńskiej przyjechał do Słupska w roku 1953 podobnie jak wielu Polaków, którzy w latach powojennych przybywali na Pomorze i Ziemię Zachodnie. W tamtym okresie na tych ziemiach było ogromne zapotrzebowanie na pracowników medycznych, nauczycieli, inżynierów itp.

Otwierano więc liczne licea pomaturalne, trzyletnie studia I stopnia i inne formy szybkiego doksztalcania kadry niezbędnej do różnych dziedzin gospodarki. Taką ofertę stanowiło w Słupsku Liceum Felczerskie, które miało dobrą renomę, znakomity zespół wykładowców i cieszącą się dużym autorytetem dyrekcję. To właśnie Liceum Felczerskie mieszczące się na ul. Lelewela (obecnie siedziba Dyrekcji Szpitala) ukończył R. Borawski uzyskując tytuł felczera. Wszystkie lata jego późniejszej działalności zawodowej związane były ze Słupskiem - praca inspektora ds. lecznictwa i profilaktyki młodzieży Wojewódzkiego Wydziału Zdrowia w Słupsku, zatrudnienie w Ośrodku Zdrowia w Kwakowie, praca w Zakładzie Anatomii Patologicznej Szpitala Wojewódzkiego w Słupsku.

W międzyczasie ukończył w roku 1967 Państwowe Zaoczne Studium Oświaty i Kultury Dorosłych, aby poszerzyć swoją wiedzę ogólnie humanistyczną. Od roku 1968 pracował dodatkowo w Szkole Medycznej, gdzie prowadził zajęcia z oświaty zdrowotnej, pełniąc równocześnie obowiązki Głównego organizatora oświaty zdrowotnej w Szpitalu Wojewódzkim w Słupsku.

W latach 1970-1976 studiował na Wydziale Lekarskim Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie, a po uzyskaniu tytułu lekarza wrócił do Słupska do pracy w Szpitalu Wojewódzkim na Oddziale Neurologii. W roku 1978 uzyskał specjalizację I stopnia z zakresu neurologii.

Pracując na Oddziale jako lekarz neurolog pełnił równocześnie funkcję Głównego organizatora oświaty zdrowotnej Szpitala Wojewódzkiego w Słupsku.

Ponadto w latach 1977-1997 wykładał w Liceum Medycznym anatomie oraz neurologię.

Wiesława Stępień Wilczek

Urodzona 26.10.1947r. Studia - Wydział Lekarski Akademii Medycznej w Lublinie. Specjalizacja I stopnia 02.10.1972r do 31.05.1976r. w klinice neurologii w Lublinie. Następnie pracowała w Poradni. Od 03.06.1976r. przeniosła się do Słupska. Pracowała w oddziale neurologii, potem neurochirurgii. Egzamin II stopnia w 1982r.

Od 01.08.1983r. pracuje w Poradni Neurologicznej PKP w Słupsku. Przez 10 lat dojeżdżała do Poradni Neurologicznej w Sławnie.

Uzyskuje certyfikat z EEG.

W kwietniu 1995r. przenosi się do Zamościa do nowo otwartego Szpitala Wojewódzkiego. Pracuje w oddziale i Poradni Przyszpitalnej. Ukończyła kurs ultrasonografii naczyń domózgowych i prowadzi badania dopplerowskie chorych z oddziału. Przygotowała do egzaminu na I stopień z neurologii pięciu lekarzy. Należy dodać, że Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki im. Jana Pawła II w Zamościu jest najlepiej wyposażony w sprzęt, nowoczesną aparaturę z zakresu wszystkich specjalności jakie są w szpitalu.

Bolesław Paluch

Urodzony 20.01.1942r. Ukończył Wojskową Akademię Medyczną w Łodzi w 1969r. Zatrudniony w jednostce wojskowej 2571 w latach 1971 - 1987.

W czasie służby wojskowej w Słupsku - jako wolontariusz przychodził do oddziału neurologii, miał przydzielone sale z chorymi, dyżurował.

Dodatkowo zajmował się leczeniem zespołów bólowych kręgosłupa zabiegami chiropraktycznymi. Jest w tej dziedzinie jednym z najlepszych specjalistów w kraju. Prowadził wykłady i szkolenia z tej dziedziny. Opracował podręcznik - „Leczenie manualne przewlekłych chorób kręgosłupa. 2002r.”.

Od roku 1987 emeryt wojskowy zamieszkały w Ożarowie Mazowieckim.

Grażyna Janka Krygier

Urodzona 28.08.1954r. Studia na Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie.
Dyplom 21.12.1979r. Staże podyplomowe w Szpitalu Wojewódzkim w Słupsku.
Specjalizacja w oddziale neurologii w Słupsku od 1980r.

Egzamin I stopnia - 29.04.1986r. Egzamin II stopnia - 05.12.2000r. Równocześnie
praca w Poradni Neurologicznej w Ustce.

Od 01.09.1999r. rozpoczęła pracę w Sanatorium Uzdrowskim „Tęcza” w Ustce -
jako ordynator oddziału. Nadal pełni dyżury w oddziale neurologii. Pracuje także w Poradni
Neurologicznej i byłej przychodni PKP.

Krystyna Baranowska

Urodzona dnia 29.03.1954r. w Kownie. Od 1960r. mieszka w Słupsku. W 1973r. zdała maturę w II LO. Studia w Pomorskiej Akademii Medycznej. Dyplom uzyskała 15.09.1979r.

Praca jako lekarz rejonowy (rodzinny) w Przychodni PKP. Jako wolontariusz specjalizacja I stopnia z neurologii od 02.11.1980r. do 27.04.1984r. Egzamin na I stopień - 27.04.1984r. Nadal pracowała jako lekarz rejonowy w lecznictwie kolejowym. Zastępowała wielokrotnie lekarza neurologa. Dodatkowo jako neurolog pracuje w resortowej służbie zdrowia.

Michał Paprocki

Urodzony 08.04.1940r. w Bielsku Podlaskim. W 1940r. wraz z rodziną wywieziony do ZSRR. Repatriowany w 1945r. Studia na Wydziale Lekarskim w Białymstoku ukończył w 1963r. Pracował w zakładzie anatomii patologicznej i klinice neurologii w latach 1963 - 1972.

Uzyskał specjalizację I stopnia z neurologii, II stopnia z anatomii patologicznej, obronił doktorat. W latach 1972 - 1973 pracował w Szpitalu Wojewódzkim w Białymstoku.

Następne prace w ZOZ: Kolno, Suwałki, Cieplice, Olecko, Łosice, Sokółka, Bytów (1978). Pracował w Szpitalu Wojewódzkim w Słupsku od 06.03.1978r. do 05.06.1978r. W tym okresie w wymiarze jednej trzeciej etatu pracował w oddziale neurologii.

Jacek Balicki

Urodzony dnia 03.07.1957r. w Słupsku.

W latach 1976 - 1982 studia w Pomorskiej Akademii Medycznej im. Gen. Karola Świerczewskiego w Szczecinie. Od 1982r. do dnia dzisiejszego praca w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Słupsku na Oddziale Neurologicznym.

Specjalizacja I stopnia z neurologii - 1987r. Specjalizacja II stopnia z neurologii - 1990r. Certyfikat Polskiego Towarzystwa Neurofizjologii Klinicznej upoważniający do opisów EEG - 1999r. Od 1996r. pełni funkcję Ordynatora oddziału.

Był kierownikiem uzyskanych specjalizacji z neurologii: I stopień - 1 osoba, II stopień - 5 osób. W latach 1983 - 1990 równocześnie z pracą w pionie neurologicznym Kierownik Międzyzakładowej Przychodni Przemysłowej przy OTL w Słupsku.

Czynna działalność w Polskim Towarzystwie Neurologicznym: w latach 1990 - 1993 sekretarz, a od 1993r. pełni czwartą kadencję funkcję Przewodniczącego Oddziału Koszalińsko - Słupskiego.

Janusz Szewczuk

Urodzony 24.02.1958r. w Słupsku. Szkoła średnia - I LO Słupsk. Studia w Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie w latach 1976 - 82. Staż podyplomowy; 1982 - 83 - w Wojewódzkim Szpitalu w Słupsku.

Specjalizacja I stopnia z neurologii 01.11.1983r. do 25.04.1985r. Opis przypadku „Stiff-man syndrom”. Specjalizacja II stopnia w latach 1986 - 1990r. Praca pogładowa: „Obrzęk mózgu - etiopatogeneza, objawy, leczenie”. Specjalizacja pod kierunkiem pana dr T. Żabińskiego. Certyfikat z EMG i PW.

W latach 1978 - 1980 był członkiem Studenckiego Koła Neurologicznego przy klinice neurologii PAM. Praca „Hałas a częstość występowania zespołu rzekomo - nerwicowego na podstawie badań w zakładzie Stilon w Gorzowie Wlkp”.

Lata 1983 - 1986 lekarz zakładowy MPK i młodszy asystent w oddziale neurologii. W latach 1986 - 1990 asystent w oddziale neurologii; 1990 - 1996 - starszy asystent. Od 1996r. zastępca ordynatora oddziału neurologii.

Hobby - eksplorator militariów.

Danuta Piszko Marchlewska

Urodzona dnia 20.09.1954r. w Słupsku. Szkoła średnia im. A. Mickiewicza, matura w 1973r.

Studia w Akademii Medycznej w Gdańsku, początkowo na Wydziale Stomatologicznym, później studiuje na Wydziale Lekarskim i kończy studia w 1984r. Dyplom 15.10.1984r.

Rozpoczyna pracę w oddziale neurologii Szpitala i Wiejskim Ośrodku Zdrowia w Bruszkowie Wielkim. I stopień z neurologii od 05.03.1986r., egzamin 24.04.1992r. II stopień - egzamin 06.12.2000r.

Od kwietnia 1998r. rozpoczyna pracę na pełnym etacie w Poradni Neurologicznej (obecnie Gabinet Kontraktowy).

Alicja Krzywak

Studia na Wydziale lekarskim Akademii Medycznej we Wrocławiu w latach 1979 - 1985. Egzamin I stopnia z neurologii 30.04.1993r. (kierownik S. Szewczuk). Egzamin II stopnia z wyróżnieniem 28.11.1997r. pod kierunkiem J. Balickiego.

Tytuł pracy pogładowej: „Neuropatia cukrzycowa”. Przewodnicząca Koła Polskiego Towarzystwa Neurologicznego w Człuchowie w latach 1994 - 2000 do momentu zawieszenia działalności.

Pracuje w Poradni Neurologicznej w Człuchowie. Konsultuje chorych w oddziałach szpitalnych.

Helena Świech

(od lewej Ryszard Borawski, Helena Świech, Stanisław Szewczuk, za nimi Grażyna Janka Krygier, Dorota Sumińska, Jacek Balicki, Wojciech Wernecki)

Urodzona 02.03.1965r. w Koszalinie. Studia w Pomorskiej Akademii Medycznej. Dyplom 27.09.1989r.

Rozpoczęła specjalizację w oddziale neurologii wojewódzkiego szpitala zespolonego w Słupsku. Egzamin I stopnia w dniu 27.11.1993r z wynikiem bardzo dobrym. Egzamin II stopnia w 1998r z wynikiem bardzo dobrym.

W trakcie uzyskiwania certyfikatu z EEG. Zajmuje się problematyką padaczki.

Dorota Sumińska

Urodzona 13.01.1962r. w Dzierżoniowie. Studia na Wydziale Lekarskim Pomorskiej Akademii Medycznej.

W kwietniu 1990r. podjęła pracę w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Słupsku. Od stycznia 1991r. pracuje jako młodszy asystent w oddziale neurologii.

Egzamin I stopnia z neurologii w 1994r. Obecnie jest w trakcie specjalizacji II stopnia z neurologii dziecięcej. Pracuje jako lekarz etatowy w oddziale neurologii.

Bogdan Bruzik

Urodzony dnia 06.08.1956r. Studiował w Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi. Dyplom 12.07.1981r. Lekarz wojskowy w Ustce. Wolontariusz w oddziale neurologii w Słupsku od 01.07.1982r. W tym dniu rozpoczął specjalizację I stopnia. Egzamin - 30.09.1990r. Egzamin na II stopień w maju 1991r.

Przeniósł się do Szpitala Wojskowego w Wałczu. Przeszedł na emeryturę i pracuje nadal w pionie neurologicznym.

Iwona Gruszczyńska z domu Masilewicz

Urodziła się 30.01.1967r. w Słupsku.

1992r. - ukończyła studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Bydgoszczy

1993r. - rozpoczęła pracę w oddziale neurologii w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Słupsku.

1995r. - rozpoczęła pracę jako neurolog w Przyzakładowej Przychodni przy Spółdzielni Inwalidów, od 1996r. pełni funkcję kierownika tej przychodni.

Zdała egzamin specjalistyczny I stopnia w zakresie neurologii - kierownikiem specjalizacji był pan dr Stanisław Szewczuk. Temat pracy specjalizacyjnej - „Choroba Recklinghausena”

1998r. - rozpoczęła dodatkowo pracę w Pracowni Elektromiografii mieszczącej się przy oddziale neurologii.

2000r. - zdała egzamin specjalistyczny II stopnia z zakresu neurologii - kierownikiem specjalizacji był pan dr Jacek Balicki. Temat pracy specjalizacyjnej - „Zespół postpolio”

2003r. - pracuje jako starszy asystent w oddziale neurologii oraz w Pracowni EMG

Przemysław Gens

Urodzony dnia 14.04.1960r. Dyplom Akademii Medycznej we Wrocławiu 25.09.1987r. Specjalizacja I stopnia 19.11.1991r. w Wałbrzychu. Praca pogładowa: „Leczenie dystonii toksyną botulinową. Doświadczenia kliniczne”. W 1996r. na posiedzeniu Oddziału Koszalińsko Słupskiego referat „Bóle głowy w praktyce neurologicznej”.

Od 1992r. pracuje w Sławnie w poradni neurologicznej i konsultuje chorych w Szpitalu.

Wojciech Wernecki

Urodzony 20.07.1962 w Toruniu

Wykształcenie:

- - Szkoła Podstawowa nr 21 w Toruniu
- - Liceum Ogólnokształcące nr 4 w Toruniu
- - Technikum Analityki Medycznej w Toruniu
- - Akademia Medyczna w Gdańsku
Wydział Lekarski ukończony w 1990 r.
- Pierwszy Stopień Specjalizacji w zakresie
Anestezjologii i Intensywnej Terapii - 1993 r.
- Tytuł Specjalisty w zakresie
- Anestezjologii i Intensywnej Terapii - 1996 r.
- Pierwszy Stopień Specjalizacji w zakresie
- Neurologii - 1999 r.

Zatrudnienie:

- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny
Oddział Intensywnej Terapii Dorosłych - od 1990 r. do 1996 r.
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny
Oddział Intensywnej Terapii Dziecięcej - od 1990 r. i nadal
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny
Oddział Neurologii - od 1996 r. i nadal
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych - orzecznik ZUS - 1997-2002 r.
- Zakład Opieki Zdrowotnej w Kobylnicy koło Słupska
Poradnia Neurologiczna - od 2000 r. i nadal
- Zakład Opieki Zdrowotnej w Cewicach koło Lęborka
- Poradnia Neurologiczna - od 2000 do 2002 r.

Stan cywilny:

- Żonaty.

Stan rodzinny:

- Dwójka dzieci.

Elżbieta Kicińska

Z domu Szrejter. Urodzona 28.01.1963r. w Bytomiu. Szkoła podstawowa nr. 3 w bytomiu w latach 1970 - 1978. Liceum Ogólnokształcące im. J. Smolenia w Bytomiu w latach 1978-1982.

Śląska Akademia Medyczna - wydział lekarski w latach 1984 - 1990 Zabrze - Rokitnica. Specjalizacja I stopnia w klinice neurologicznej w Gdańsku pod kierunkiem pana adiunkta dr med. Walentego Nyki. Egzamin 26.04.1996r. w oddziale neurologii szpitala w Słupsku. Przewodniczył komisji pan prof. dr hab. Stanisław Banach.

Specjalizację II stopnia rozpoczęła w 1996r. pod kierunkiem pana dr Jacka Balickiego. W latach 1992 - 1998 pracowała w ZOZ w Bytowie. W latach 1998 - 2001 w Szpitalu Specjalistycznym w Kościerzynie. Egzamin drugiego stopnia 05.12.2000r. Od 2002r. Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska.

Maria Jolanta Dziuban.

Urodzona 25.03.1953r. Z domu Starzyk. Studia na Akademii Medycznej w Warszawie. Dyplom uzyskała w 1978r.

Staże i praca w Nidzicy w latach 1978 - 1980. Praca na oddziale OJOM w Słupsku w latach 1980 - 1981. Oddział zakaźny dziecięcy w Słupsku w latach 1981 - 1983. Poradnia oceny Rozwoju w 1989r. Poradnia Neurologii Dziecięcej i Rehabilitacji Dziecięcej w 1999r. Specjalizacja z neurologii dziecięcej od 1995r. w klinice Neurologii Dziecięcej w Gdańsku. Staże także w oddziale neurologii w Słupsku. Egzamin w grudniu 2002r.

Założycielka Fundacji „Nadzieja”. Hipoterapia od 1993r, wielokrotnie członek zarządu. Obecnie przewodnicząca Komitetu Fundatorów.

Ksera rozpoznai i charakteru pisma lekarzy z lat 1953 - 1956

W rubryce 15: M = Mickiewicz, G = Guzowski, Sz = Szarmach, W = Wielicki, Szewczuk Stanisław.

Lp. ksera	Nazwisko i imię lekarza (pełne imię i nazwisko)	Płeć	Data urodzenia	Data badania	ChOROBA ZACZYNOWA (nazwa choroby, stadium, lokalizacja)	Opis choroby		
						Charakter	Stadium	Localizacja
1.	Stasiński Stanisław	m	1909	1953	Tumor Lobus cerebri			M
2.	Stefan	m	1908	1953	Oedema pulm. Insufficiencia circulatoria.			M
3.	Lok Józef	m	1903	1953	Oedema pulm. Insufficiencia circulatoria.			M
4.	Aradimow	m	1900	1953	Protrusio n. optici Junc. ciliat.	7/5		G
6.	Howaldt W Engelhardt	m	1916	1953	Radiculitis lumb. nervi p. dex. Protrusio nuclei pulvisi L4-5	12/5		G
6.	Wojcieszko Dorocko	m	1906	1953	Status post radia- tionem par. dex. L4-5, post trauma- tione systemis nervi optici.			M
7.	Augustyn Zor	m	1901	1953	Dissectio nervi optici.			M
8.	Wojcieszko Kajana	m	1930	1953	Otitis media chron. dex. et exacerbat sin.			M
9.	Jaworski Józef	m	1901	1953	Radic. lumbis dex. nervi p. dex. Spina bifida L4.	14/5		M
10.	Gonka Stanisław	m	1909	1953	Pyelonefritis reactiva. Intoxic. ethanolicus St. neurolog. org.	21/5		M

No. choroby i imię płeć (mężczyzna / kobieta) nazwisko, pseudonim	Płeć M K	Data urodzenia	Stan cywilny	Choroba zasadnicza według rozpoznania klinicznego	Powikłania Choroby podstawy w szpitalu	1	2	3
Twardziak 1926 Kopst Sobieszka 22/2	M	49 let.	żona	Lesja medullae spinalis cen. 2/3 thorac subsequente St post paralyt.	paraplegia br. rhamus			
Czapajko 1925 Kopst Kopst 22/2	M	19/3	żona	Sclerosis multiplex		14	15	16
Sławoszka 1928 Kopst Kopst 22/2	M	28 let.	żona	Lesja medullae spinalis cen. 2/3 thorac subsequente St post paralyt.	paraplegia br. rhamus	7	8	9
Kopst 1928 Kopst Kopst 22/2	M	30 let.	żona	Sclerosis multiplex		17	18	19
Kopst 1928 Kopst Kopst 22/2	M	16 let.	żona	Epilepsia partiali Status post encephalitis	Kontuzja tytułowa	20	21	22
Kopst 1928 Kopst Kopst 22/2	M	11 let.	żona	Encefalopatia Chorea cerebri Tępn. plem. basilar.		23	24	25
Kopst 1928 Kopst Kopst 22/2	M	32 let.	żona	Hemiplegia Homoplegia cler.	subingheny silesia	17	18	19
Kopst 1928 Kopst Kopst 22/2	M	28 let.	żona	Radikulopatia Epilepsia	Lumbosacralis cruralis	26	27	28
Kopst 1928 Kopst Kopst 22/2	M	19/3	żona	Encefalomalacja Hemiplegia Hypertonia Dysarthrosia	Cerebralis subingheny	29	30	31
Kopst 1928 Kopst Kopst 22/2	M	19/3	żona	Chorea St post encephalitis St post paralyt.	Cerebralis subingheny	32	33	34

Wykaz lekarzy pracujących w oddziale neurologii w latach 1953 - 2003

LP	Imię Nazwisko	Data urodzenia	Data i miejsce uzyskania dyplomu	Czas pracy	Daty uzyskania specjalizacji
1.	Wacław Mickiewicz	26.09 1911	1951 A M G	15.09.1953 31.05.1958	I° 16.12.1952 II° 31.05.1958
2.	Konstanty Guzowski	23.01 1923	1951 A M G	1953 1954	I° 1959 II° 1962
	Mieczysław Wielicki	02.01 1924	1952 A M G	01.06.1954 31.12.1959	I° 14.12.1957
	Stanisław Szarmach	21.02 1919	1949 Poznań	20.10.1954 1964	I° 14.12.1957 II° 07.11.1963
5.	Stanisław Szewczuk	12.04 1929	12.12.1955 A M G	01.01.1956 05.1996	I° 28.11.1959 II° 07.11.1963
6.	Helena Żolnierowicz Rzeszowska	20.07 1932	1957 P A M	01.11.1957 30.06.1960	I° 28.05.1963 II° 14.04.1969 we Wrocławiu
7.	Danuta Żujewska Retzlaff	06.08 1934	1961 Lublin	03.1962 30.07.1980	I° 04.1865 II° 04.1970
8.	Czesław Rudel	18.12 1935	1961 A M G	22.03.1963 06.04.1966	I° 06.04.1966
9.	Józef Zabdyr	19.02 1928	1959 P A M	01.02.1964 1987	I° 1967 II 1973
10.	Regina Gackowska	25.03 1937	1962 P A M	01.11.1964 1982	I° 03.04.1967 II° 04.1971
11.	Alicja Jaciów	02.04 1939	1963 A M G	1963 1978	I° 30.04.1967 II° 15.05.1970
12.	Edward Oller	24.05 1926	1955 A M G	1964 1990	I° 1972
13.	Adam Piszko	18.07 1931	1961 Warszawa	1970 1974	I° 1974 lecznictwo otwarte 1998
14.	Tadeusz Żabiński	10.09 1939	1969 A M Białystok	1969 nadal	I° 1975 II° 1980

Historia Oddziału Neurologii Szpitala w Słupsku 1953 - 2003

15. Walentyna Kondratiuk	25.11 1941	1969 A M Białystok	01.03.1974 31.10.1975	1° Wyjechała do Lidzbarka	18.10.1975
16. Fred Mureau	24.01 1937	1963 A M G	1972 1980	1° Wolontariat	12.04.1976
17. Jan Sochalski	17.12 1938	1964 AM Poznań	Wolontariat	1° Specjalizacja w Koszalinie	18.10.1972
18. Ryszard Borawski	15.10 1931	1976 P A M	01.07.1976	1°	1978
19. Wiesława Stępień Wilczek	26.10 1947	197? Lublin	03.06.1976 1983	1° II°	31.05.1976 1982
20. Bolesław Paluch	20.01 1942	1969 WAM Łódź	1971-1987	Wolontariat	
21. Grażyna Janka Krygier	28.08 1954	1979 P A M	Wolontariat	1° II°	29.04.1986 05.12.2000
22. Krystyna Baranowska	29.03 1954	1979 P A M	Wolontariat	1°	27.04.1984
23. Michał Paprocki	08.04 1940	1963 Białystok	06.03 do 05.06.1978		
24. Jacek Balicki	03.07 1957	1982 P A M	01.10.1983 nadal	1° II°	29.04.1987 18.05.1990
25. Janusz Szewczuk	24.02 1958	1982 P A M	01.11.1983 nadal	1° II°	29.04.1987 18.05.1990
26. Danuta Piszko Marchlewska	22.09 1954	1985 A M G	05.05.1986 04 2001	1° 11°	24.04.1992 06.12.2000
27. Alicja Krzywak	02.09 1954	1984 Wrocław	Wolontariat	1° II°	30.04.1993 28.11.1997
28. Helena Święch	02.03 1965	1990 P A M	01.12.1990 nadal	1° II°	27.11.1993 1998
29. Dorota Sumińska		1990 P A M	01.12.1990 nadal	1°	30.04.1994
30. Bogdan Bruzik	06.08 1956	1981 WAM Łódź	Wolontariat	1° II°	05.1987 05.1991

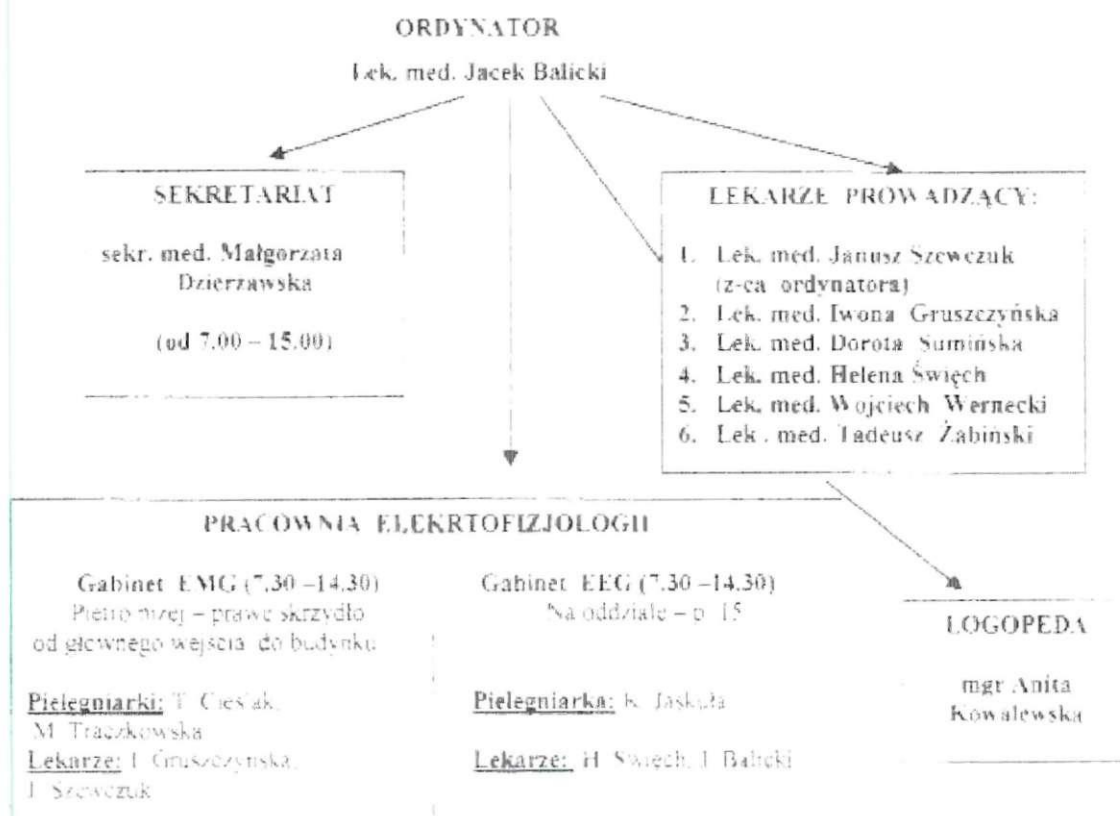

Historia Oddziału Neurologii Szpitala w Słupsku 1953 - 2003

31. Iwona Gruszczyńska	30.01 1967	1992 A .M .Bydgoszcz	01.02.1993 nadal	1° 11°	1995 29.04.2000
32. Przemysław Gens	14.04 1960	1987 A .M . Wrocław	Wolontariat	1°	19.11.1991
33 Wojciech Wernecki	20.07 1962	1990 A M G	1996 nadal	1° II°	1999 w trakcie
34 Elżbieta Kicińska	28.01 1963	1982 Zabrze - Rokitnica	Wolontariat	1° 11°	26.04.1996 05.12.2000
35 Maria Jolanta Dziuban	25.03 1953	1978 A .M .Warszawa	Pion neurologii dziecięcej	11°	12.2000

STRUKTURA ORGANIZACYJNA ODDZIAŁU NEUROLOGII

(Stan na dzień 01.08.2003r.)

- PIELEGNIARKA ODDZIAŁOWA**
mgr Gabriela Pastucha

PIELEGNIARKI:

  1. Teresa Badowska
  2. Małgorzata Baranowska
  3. Teresa Cieślak
  4. Aneta Durań
  5. Anna Formela
  6. Krystyna Haba
  7. Lucyna Jasińska
  8. Krystyna Jaskuła
  9. Anna Kozina
  10. Urszula Kurowska
  11. Julita Kruczkowska
  12. Aneta Michałczyk
  13. Ewa Macegoniuk
  14. Anna Osinska
  15. Ewa Owsiana
  16. Irena Parzybut
  17. Joanna Staniuk
  18. Agnieszka Szafranska
  19. Bogusława Szmidt
  20. Małgorzata Traczkowska
  21. Mariena Tarańkiewicz
  22. Mariola Włodarska
  23. Wioletta Wołk Karaczewska
  24. Maria Warda

Omówienie osób pielęgniarek oddziałowych

Helena Kazimierska

Urodzona w lipcu 1917r. w Mińsku. Matura w 1937r. w Wilnie.

W 1946r. repatriacja do Słupska. Od 15.04.1946r. pracuje jako pielęgniarka, od 01.12.1953r. w oddziale neurologii jako zabiegowa. Od 29.12.1954r. do 19.10.1961r. pracuje jako oddziałowa. Następnie w Pogotowiu Ratunkowym do emerytury.

Zmarła 18.01.1999r.

Regina Królicka

Urodzona 07.09.1921r. w Kraśniku, z domu Pielaszkiewicz.

Początkowo pracowała w hufcach Pracy. Od 15.09.1953 r. rozpoczęła pracę w szpitalu. Ukończyła kursy pielęgniarskie. Od 20.10.1960r. do 29.02.1972r. była oddziałową w oddziale neurologii szpitala w Słupsku. Następnie pracowała w Wiejskim Ośrodku Zdrowia

Mieszka w Słupsku.

Barbara Włodkowska

Urodziła się 22.03.1941r w dawnym powiecie Zamojskim. Jako sześciolatek przyjechałam wraz z rodzicami na ziemię odzyskaną. Mieszkała we wsi Stara Dąbrowa, około 20 km od Słupska, gdzie zaczęła swoją edukację w szkole podstawowej. Jako trzynastolatka ukończyła siódmą klasę Szkoły Podstawowej w Zamościu, po czym wróciła do Słupska, gdzie już mieszkała.

W roku 1958 otrzymała dyplom trzyletniej szkoły pielęgniarstwa w Słupsku i podjęła pracę w oddziale chirurgii dziecięcej nie mając ukończonych osiemnastu lat. W tym czasie również podjęła naukę w Liceum Ogólnokształcącym przy ulicy Bieruta, obecnie Szarych Szeregów. Świadectwo dojrzałości otrzymała w 1962 roku, w niedługim czasie wyjechała do Gdańska, gdzie pracowała w Akademii Medycznej przy ulicy Dębinki 7 w Klinice chirurgicznej a później internistycznej. Praca w tamtych latach to ciężki trud - bardzo mała ilość pielęgniarek w stosunku do przebywających w oddziałach pacjentów. Dyżur nocny to jedna pielęgniarka na 20 chorych.

Po założeniu rodziny i przyjściu na świat syna, wróciła do Słupska. Pracę podjęła w szpitalu - był to Oddział Zakaźny dla Dorosłych. Pracę w tym oddziale wspomina z ogromną sympatią, poznała wspaniałych ludzi, takich jak ordynator Leopold Groński, również pielęgniarka oddziałowa p. Helena Wieliczko bardzo życzliwa, taktowna, posiadająca wiele wiadomości potrzebnych pielęgniarkom. Pracując w tym oddziale została skierowana na kurs dla kierowniczej kadry medycznej z lecznictwa zamkniętego, który ukończyła 1971 roku.

W roku 1972 zaproponowano mi stanowisko pielęgniarki oddziałowej w oddziale neurologii. *„Będę szczerą, nie byłam specjalnie zachwycona - obowiązki, nowe wyzwania, odpowiedzialność, miałam tremę i dużo obaw czy dam radę i poradzę sobie, tym bardziej że rodzina powiększyła się. Mąż kończył studia, było ciężko, zostałam przekonana przez ówczesną przełożoną p. Celinę Kucharską. I tak zaczęła się moja działalność w oddziale*

neurologii , w którym przepracowałam 30 lat." Było różnie - ciężka praca fizyczna pielęgniarek, których ciągle było niewiele. Sprzęt wielorazowy i wiele innych braków. Z biegiem lat sytuacja uległa zmianie, pielęgniarek przybywało, jednak praca była ich bardzo ciężka , a to ze względu na stany chorobowe pacjentów, przebywających w tym oddziale, o którym po pewnym czasie mówiła „NASZ”. Byliśmy jedną dużą rodziną i jak to w rodzinie różnie bywa. Staraliśmy się jednak tak pracować by wszyscy byli zadowoleni. Wzorem niedościgłym do naśladowania Była dla nas pani Regina Cackowska, lekarka, która zmarła w tak młodym wieku .Mówiąc szczerze nie spotkałam drugiej takiej osoby. Ogromna wiedza medyczna takt, kultura. Odejście Jej było ogromną stratą dla wszystkich.

W trakcie mojej trzydziestoletniej pracy miałam dwóch „Szefów” .Pan doktor Stanisław Szewczuk witał mnie jako nową oddziałową , wiele mu zawdzięczam i dziękuję . Zegnał mnie następny ordynator pan dr Jacek Balicki , któremu również jestem ogromnie wdzięczna za współpracę , jak również wsparcie w trudnym dla mnie okresie (śmierć męża).

„Dziękuję całemu personelowi z którym było mi dane pracować , mam nadzieję że pozostanę w waszej pamięci. ”

Gabriela Pastucha

Urodzona 13.11.1968r.

Nigdy nie myślałam że będę pracować na oddziale neurologii. Tak jak nigdy nie widziałam się w roli pielęgniarki oddziałowej. Jednak zamiast urologii czy zakaźnego dziecięcego wybrałam neurologię , choć nie znałam tego oddziału.

Kilka dni przed rozpoczęciem pracy z koleżanką Ulą Pawłyną wybrałyśmy się poznać ten oddział. Ogromne było nasze zdziwienie gdy jedna z pielęgniarek powiedziała , że jest to „oddział karny”. Pierwszy swój dyżur odbywałam z pielęgniarkami: Wandą Pytlos, Ewą Szewalijską, Elą Jaworską . Czas minął bardzo szybko i podobało mi się , a starsze koleżanki były wspaniałe i na pewno nie pracowały tak jak za karę.

Miesiąc adaptacji minął bardzo szybko. Na dyżury zmianowe „weszłam do grupy” Marioli Włodarskiej, Ireny Zięby i Renaty Dołęgi. To one nauczyły mnie prawdziwego pielęgniarstwa. Do dziś pamiętam słowa Marioli :by opiekować się chorym jakbym chciała by ktoś zajmował się moim bliskim. J te słowa przyjąłam za swoje credo zawodowe. Spędziliśmy ze sobą wiele dyżurów, pracowało się wtedy w 3 pielęgniarki na dyżur dzienny i w 2 na dyżur nocny . Były to bardzo ciężkie dyżury. Do dziś pamiętam zmęczenie po dyżurze i uczucie płynącej strużki potu po plecach. Ale oprócz zmęczenia była także satysfakcja. Wiedziałyśmy , że zrobiłyśmy wszystko co było do zrobienia. Porozumiewałyśmy się niemal bez słów Każda znała swoje zadanie. To był prawdziwy zespół. Był czas i na uśmiech i na żart, na rozmowę i na ciężką rzetelną pracę.

Te lata pracy wspominam najcieplej i najczulej . Wtedy pokochałam ten oddział (wiem że brzmi to patetycznie) i ludzi tu pracujących. W pierwszych latach mojej pracy na

oddziale miałam przyjemność pracować z ordynatorem St. Szewczukiem - osobą ciepłą i serdeczną wobec chorych i pracowników, z jego zastępcą - z pogodnym i dobrotliwie żartującym z chorymi T.Żabińskim , zasadniczym R. Borawskim, A. Piszko i jego energiczną wesołą córką Aleksandrą Piszko Marchlewską, z życzliwymi J. Szewczuk i J. Balickim, a także z G. Janką Krygier, K. Baranowską, A. Mrozowską - Jaciów, B. Bruzikiem ,J .Sochalskim., H.Świech , B.Sumieńską ,I.Masilewicz(Gruszczyńska), A. Krzywak.

Dzięki pracy w oddziale neurologii zrozumiałam czym jest pielęgniarstwo. Wydaje mi się , że nauczyłam się rozumieć chorych , szczególnie tych w wieku geriatrycznym. Każdy z tych pacjentów to odrębna , неповtarzalna historia ludzkiego życia. Szkoda że tak mało mamy czasu by choć skrawek tej historii móc odkrywać. Z tamtych lat pamiętam i na pewno nie zapomnę twarzy chorego w wieku około siedemdziesięciu lat z niedowładem prawostronnym i afazją . Leżał na sali nr. 18 (dziś sali udarowej), na pierwszym łóżku po prawej stronie. Bywał agresywny w stosunku do personelu , denerwował się gdy tylko do niego się podchodziło. Był to duży problem, by się z chorym porozumieć. Ja jednak lubiłam tego pacjenta. Między nami nawiązała się jakaś dziwna nić porozumienia. Kiedy wchodziłam rano na salę witał skrzywionym uśmiechem , nie bronił się gdy podchodziłam z zastrzykiem , gdy karmiłam go patrzył spokojnym wzrokiem i wiedziałam kiedy przestać. Któregoś dnia uścisnął moją rękę .Był to gest , który w relacji pacjent pielęgniarzka jest podziękowaniem i którego nie sposób wyrazić słowami. By doświadczyć tego gestu warto być pielęgniarzką. Jestem dumna z faktu iż jestem pielęgniarzką , choć nie łatwo było mi się z tym utożsamić. Być może człowiek musi coś stracić coś przeżyć , coś poznać i coś zyskać ,by wreszcie coś zrozumieć.

Od lutego 2002 r. po sześciu latach przerw)' powróciłam do pracy na oddział neurologii , tym razem jako pielęgniarzka oddziałowa (po konkursie). Gdy odchodziłam nie było jeszcze pracowni EMG, sali udarowej i liczenia punktów(system finansowania świadczeń zdrowotnych oparty na punktowym wyliczaniu procedur). Jakże inaczej wygląda oddział z perspektywy pielęgniarzki oddziałowej. Największą przyjemność sprawiała mi zawsze praca z chorym, teraz poświęcam im niestety chyba najmniej czasu .Ale i tak, gdy „ zmęcza „ mnie liczne obowiązki organizacyjno-administracyjne ,z przyjemnością dołączę do pielęgniarek „ idących przez oddział „.Od początku mojej pracy zawsze czynności pielęgnacyjne wykonywane przy wszystkich chorych, zwłaszcza leżących, niesprawnych były określane gwarą oddziałową „przejdziem przez oddział „.Najprawdopodobniej taki system pielęgnowania wypracowała moja poprzedniczka- p. Barbara Włodkowska, która również swoje życie zawodowe związała z tym oddziałem. Z wieloma pielęgniarzkami wymienionymi

w opracowaniu dr Szewczuka miałam okazję pracować. Różne były i są ich losy. W roku ubiegłym (2002) zawodowo pożegnały się z oddziałem : pielęgniarka oddziałowa Barbara Włodkowska i jej zastępczyni pielęgniarka zabiegowa Wiesława Sarnacka. Obie w oddziale przepracowały ponad 30 lat. To dla mnie i dla wielu rzecz niesamowita.

Wiele pielęgniarek zmieniło miejsce pracy np.: Wanda Pytlos , Elżbieta Jaworska, Ewa Szewalije, Bożena Śliwińska ,Renata Dołęga , Beata Marchlewska , Bożena Mańkowska, Ewa Purcha, Edyta Przybytek, Elżbieta Lange , sekretarka Beata Nikitiuk.

Obecnie w oddziale pracuje 19 pielęgniarek odcinkowych- zmianowych , 2 pielęgniarki zabiegowe , 3 pielęgniarki pełniące funkcje techników Pracowni Neurofizjologii, czyli łącznie ze mną 25 pielęgniarek sanitariusz Andrzej Zdunek i sekretarka medyczna Małgorzata Dzierżawska. Oddział liczy 42 łóżka a , pacjenci mają kompleksową opiekę lekarską , pielęgniarską Rehabilitacyjną , logopedy a także opiekę duszpasterską zgodnie z wyznaniem pacjenta. W ramach oddziału wydzielono salę udarową - salę intensywnego nadzoru , wyposażoną w nowoczesny sprzęt monitorujący parametry życiowe. Pracownie EEG, EMG, USG uzyskały wspólną nazwę „Pracownia Neuro fizjologii” , która wykonuje badania nie tylko pacjentom oddziału. Pomimo ciągłego rozwoju naszego oddziału , pomimo postępów w technikach diagnostycznych i nowych sposobów leczenia niektórych schorzeń to nadal jest bardzo dużo chorych z zaburzeniami komunikowania z ograniczeniem sprawności ruchowej a także zaburzeniami psychicznymi. Dlatego praca pielęgniarek od lat opiera się na rzetelnej pielęgnacji , zapobieganiu odleżyną(od wielu lat na oddziale ich nie ma), zapobieganiu powikłaniom wynikającym z unieruchomienia i wdrażaniu do samo opieki .Praca jest ciężka czasem nawet przygnębiająca , ale jako pracownicy staramy się stworzyć atmosferę życzliwości i serdeczności. Tego uczymy wszystkich odbywających u nas praktyki pielęgniarskie.

Kilka dat:

1988-rozpoczęcie pracy w oddziale neurologii

1992-studia zaoczne" Pedagogika ze specjalnością wychowanie zdrowotne „ na WSP w Bydgoszczy

1996-praca w przychodni Matki i Dziecka jako wojewódzka instruktorka do spraw medycyny szkolnej

1997-obrona pracy magisterskiej „Aspiracje i dążenia edukacyjne pielęgniarek , ze szczególnym uwzględnieniem doksztalcania i doskonalenia zawodowego"

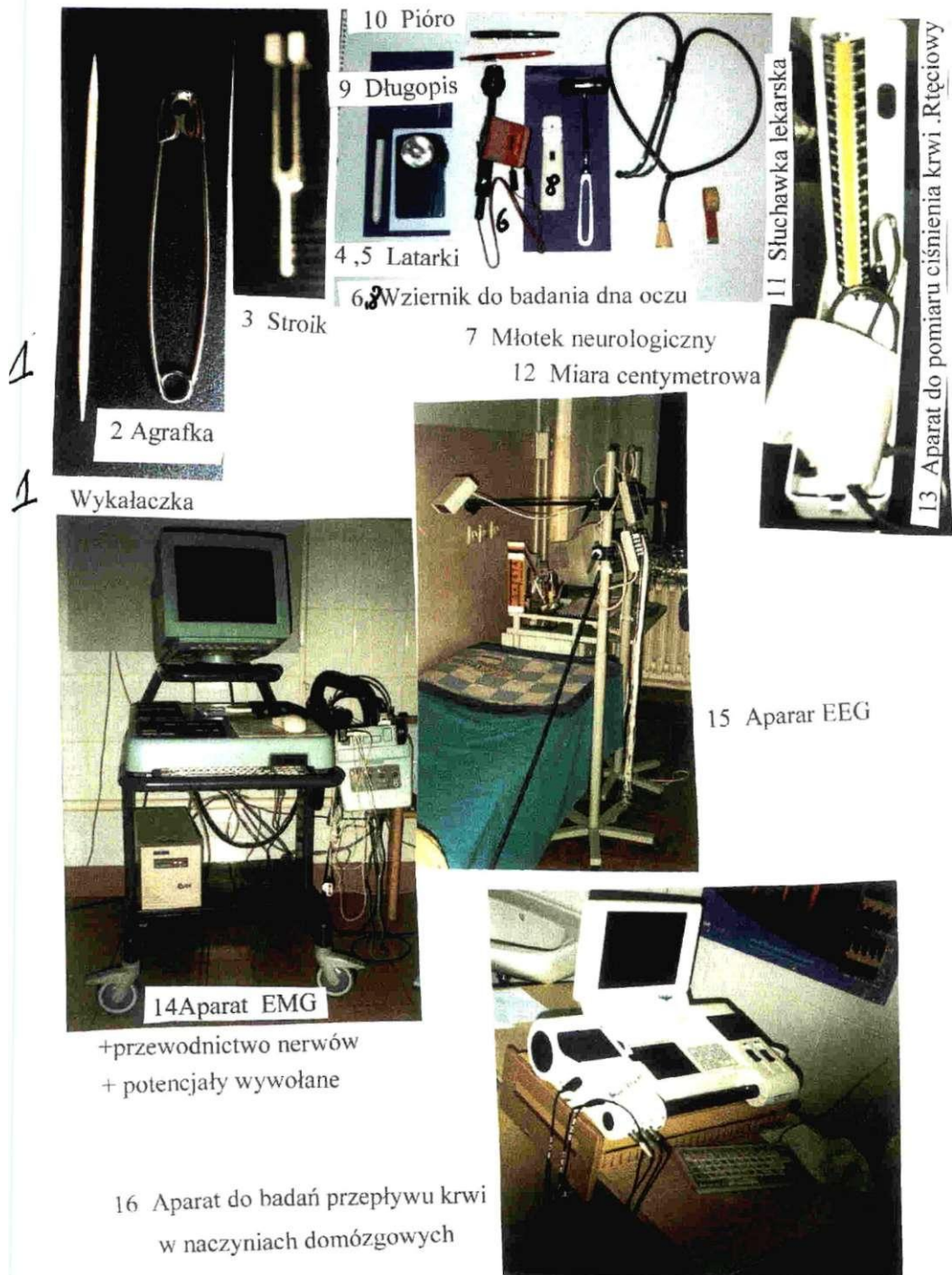
1998-Studia podyplomowe. Zarządzanie w opiece zdrowotnej - Akademia Medyczna i ekonomiczna w Poznaniu.

1999- praca w Pomorskiej Regionalnej Kasie Chorych

2002-Studia podyplomowe na Uniwersytecie Szczecińskim „Prawo administracyjne i samorządowe ”, praca dyplomowa „Prywatyzacja w ochronie zdrowia”

Ponadto współredaguje biuletyn „Sami o Sobie”

Fotografie podstawowego sprzętu neurologicznego

Streszczenie

Oddział utworzono jesienią 1953 r. P. dr Wacław Mickiewicz, neurolog I stopnia otrzymał nakaz pracy i polecenie zorganizowania oddziału neurologicznego. Przydzielono pomieszczenie bez sprzętu. W oknach powybijane szyby. Organizował oddział, konsultował chorych.

15 października 1953 roku, bez uprzedzenia z kliniki przysłano chorego z porażeniem kończyn dolnych w przebiegu guza rdzenia. Wielką pomocą była pani Adela Wójcik - oddziałowa.

Po kilkunastu dniach rozpoczął pracę jako wolontariusz lekarz z jednostki wojskowej dr Konstanty Guzowski. Pielęgniarki zazwyczaj 17-19 letnie dziewczęta po kursach. W 1953r. leczono 95 chorych. Oddział liczył 25 łóżek.

W 1954 rozpoczęli pracę lekarze: M. Wielicki, psychiatra i St. Szarmach, lekarz miejscowej jednostki wojskowej. Po wyjeździe pani Wójcik oddziałową została pani Kazimierska. Warunki były bardzo trudne. Brakowało sprzętu medycznego, pościeli, leków. W 1956 rozpoczął pracę i specjalizację lek. Stanisław Szewczuk zwiększono ilość łóżek do 27. W 1957 rozpoczęła pracę i specjalizację pani dr Helena Żołnierowicz zwiększono liczbę łóżek do 39.

Egzaminy pierwszego stopnia z neurologii zdali : M. Wielicki i St. Szarmach.
St. Szewczuk wcielony do wojska .

W 1958 r. po zdaniu egzaminu drugiego stopnia p. dr W. Mickiewicz przenosi się do Żyrardowa. Nowym ordynatorem zostaje M. Wielicki w 1959r.

St. Szewczuk wraca z wojska. Zdaje egzamin pierwszego stopnia i w dniu 30.12.1959r. Jako p.o. ordynator obejmuje oddział. W 1962 r podejmują pracę i specjalizację lekarze: Czesław Rudel, Danuta Żujewska-Retzlaff, Regina Gackowska.

W 1963 r. egzaminy drugiego stopnia zdają St. Szarmach i St. Szewczuk. Zwiększono ilość łóżek do 41. Wszyscy lekarze specjalizowali się.

W 1972 zwiększono ilość łóżek do 50. Przybyli nowi lekarze. Poprawiło się zaopatrzenie w sprzęt, leki, zakupiono aparat EEG. Uruchomiono windę.

1-go lipca 1979r. Otwarto oddział neurochirurgiczny. W 1991 zakupiono aparat do badań tomokomputerowych. W 1996 zakupiono aparat do badań EMG.

Stanisław Szewczuk odchodzi na emeryturę, ordynatorem po wygraniu konkursu zostaje dr Jacek Balicki.

W latach 1998-2000 zreorganizowano pracę oddziału, zmniejszono liczbę łóżek do 42. Oddział włączył się do realizacji Narodowego Programu Profilaktyki i Leczenia Udarów Mózgu. Salę poudarową wyposażono w niezbędny sprzęt. Do 30.06.2003r, od początku działania oddziału leczono 48242 chorych. Specjalizację pierwszego stopnia uzyskało 25 lekarzy, specjalizację drugiego stopnia 18 lekarzy. W oddziale pracuje 6 lekarzy, 24 pielęgniarek, logopeda, rehabilitanci. Są gabinety EEG, EMG, USG.

Summary

The neurology ward was formed in autumn 1953 by MD Wacław Mickiewicz, who had the first degree of neurology. He was assigned to work and set up the first in the Koszalin Province neurology ward. MD Mickiewicz was given rooms with no equipment and broken windows. He was organising the ward and consulting patients.

On the 15th of October there was the first patient sent from the clinic. It was a man suffering from legs paralysis with spinal cord tumour. Adela Wójcik, the first ward sister, helped a lot.

MD Konstanty Guzowski, who was a local military unit doctor, started work in the neurological ward after several days. There were also nurses, usually 17-19 years old after the courses. In 1953 there were 95 people who got treatment. In this time the ward numbered 25 beds.

In 1954 another two doctors started work there: a psychiatrist MD Mieczysław Wielicki and MD Stanisław Szarmach who was a local military unit doctor. After Mrs Wójcik had left, Mrs Helena Kazimierska became the new ward sister. The conditions were very hard and there was a shortage of medical equipment, bedclothes and medicines. In 1956 MD Stanisław Szewczuk started work and specialization in neurology there. The number of beds was increased to 27.

In 1957 MD Helena Żołnierowicz was employed and the number of beds was increased to 39.

In spring 1957 MD Stanisław Szewczuk was conscripted for two years. In autumn MD Mieczysław Wielicki and MD Stanisław Szarmach passed first degree exam of neurology. In 1958 MD W. Mickiewicz passed the second degree exam of neurology and moved to Żyrardów. MD M. Wielicki became a new head of the hospital ward.

In June 1959 MD Stanisław Szewczuk finished his military service and passed his first degree exam from neurology. On the 30th of December 1959 he took charge as the new head of the ward. In 1962 another three doctors started work there. These were: MD Czesław Rudel, MD Danuta Żujewska-Retzlaff and MD Regina Cackowska.

In 1963 MD Stanisław Szewczuk and MD Stanisław Szarmach got the second degree of neurology. The rest of the doctors working on this ward got had the first degree of neurology. A few more doctors arrived and the ward numbered 41 beds.

In 1972 the number of beds was increased to 50. The ward was better supplied with equipment and drugs. The electroencephalography equipment was bought and EEG laboratory

was open. The lift was activated. Mrs Barbara Włodkowska became the ward sister. On the 1st My 1972 neurosurgical ward was open. In 1991 the CT scanner was bought. In 1996 the electromyography equipment was bought and the EMG laboratory was open. MRI examination is performed in academic centres.

After MD Stanisław Szewczuk had retired, as a result of competition MD Jacek Balicki became the new head of the ward. In 1998-2000 the work of the ward was reorganised and the number of beds was decreased to 42. The ward took a part in the National Programme of Stroke Prevention. The stroke unit was supplied with an essential equipment. In 2002 MSA Gabriela Pastucha became a ward sister. From the very beginning of the ward existence 48242 patients got treatment. Twenty-five doctors had the first degree of neurology. Eighteen doctors got the second degree of neurology. Currently six doctors, twenty-four nurses, a speech therapist and a physiotherapist.

Im Herbst 1953 bekam der Neurologe des I. Doktorgrades, Dr Wacław Mickiewicz, die Arbeitszuteilung mit dem Auftrag eine Abteilung für Neurologie zu organisieren. Es war die erste neurologische Abteilung in der Wojewodschaft Koszalin. Die zugeteilten Räume waren ohne Ausriistung, die Fenster hatten ausgeschlagene Fensterscheiben. Schon 15. Oktober, ohne früheren Benachrichtigung von der Klinik, wurde uns ein Kranker mit Gliedmasslamung zur weiteren Behandlung überwiesen. Eine grosse Hilfe leistete Abteilungsschwester - Adela Wójcik. Paar tage später unternahm die Arbeit als Volontar Dr Konstanty Guzowski - Arzt der örtlichen Militäreinheit. Als Krankenschwester waren Mädchen von 17 bis 19 Lebensjahre tätig, die meistens nur nach einer Umschulung waren. Im Jahre 1953 untersuchte man 95 Kranke, die Abteilung verfügte über 25 Betten.

Im Jahre 1954 unternahm die Arbeit die Ärzte: der Psychiater Mieczysław Wielicki und Stanisław Szarmach - Arzt der örtlichen Militäreinheit. Nach Adela Wójcik, die Stelle der Abteilungsschwester übernahm Helena Kazimierska. Die Bedingungen waren weiterhin schwer - es fehlte vor allem an medizinische Geräte, Medikamenten, Bettwäsche.

Im Jahre 1956 unternahm die Arbeit mit Spezialisierung der Arzt Stanisław Szewczuk, man vergrösserte die Zahl der Betten zu 27 Stellen.

Im Jahre 1957 unternahm die Arbeit mit Spezialisierung der Arzt Helena Żołnierowicz, man vergrösserte die Zahl der Betten zu 39 Stellen.

Im Frühling des Jahres 1957 wurde Stanisław Szewczuk für zwei Jahre zum Militärdienst einberufen. Im Herbst haben Mieczysław Wielicki und Stanisław Szarmach die Prüfungen des I. Doktorgrades im Bereich der Neurologie bestanden.

Im Jahre 1958, nachdem Dr Wacław Mickiewicz die Prüfungen im Bereich des II. Doktorgrades der Neurologie bestanden hat, ist er nach Żyrardowo versetzt worden. Seine Stelle als Chefarzt übernimmt vorläufig Mieczysław Wielicki.

Im Juni 1959 endet Stanisław Szewczuk seinen Militärdienst, besteht die Prüfungen des I. Doktorgrades im Bereich der Neurologie und am 30. Dezember 1959 übernimmt die Funktion des Chefarztes der Abteilung für Neurologie.

Im Jahre 1962 übernahmen die Arbeit mit Spezialisierung Czesław Rudel, Danuta Żujewska - Retzlaff, Regina Głowacka. Im Jahre 1963 die Prüfungen im Bereich der Neurologie des II. Doktorgrades bestanden Stanisław Szarmach und Stanisław Szewczuk. Die

andre, Ärzte spezialisieren sich im Bereich des I Doktorgrades, man vergosserte die Zahl der betten zu 41, es siend neue Ärzte eingetroffen.

Im Jahre 1972 vergósserte man die Zahl der betten zu 50 Stellen, es verbesserte sich die V:ersorgung an medizinische Geräte und medikamente, man kaufte EEG Apparatur und eroffnete EEG Laboratorium, der Fahrstuhl wurde in Gang gebracht, ais Abteilungsschwester wurde Barbara Włodkowska berufen. Am 1 Juli eroffnete man Neurochirurgische Abteilung. Im Jahre 1991 kaufte man EMG Apparatur und eroffnete EMG Laboratorium. In den akademischen Zentren werden MRI - Untersuchungen durchgeführt.

Stanisław Szewczuk wiert pensioniert, die Funktion des Chefarztes, ais Erfolg des Wettbewerbes, ubemimt Dr Jacek Balicki.

In den Jahren 1998 - 2000 reorganisierte man die gesammte Arbeit der Abteilung, man reduzierte die Bettenzahl zu 42 Stellen. Die Arbeitlung nahm teil an der Realisation des staatlichen Programms der Profilaktik und Therapie im Bereich des Gehirnschages. Das labor bekam entsprechende Ausriistung.

Im Jahre 2002 die Stelle der Abteilungsschwester ubernahm mgr Gabriela Pastucha. Ab Tag der Eróffnung der Abteilung bis an den30 Juni 2002 heilte man insgesamt 48242 Kranke, Spezialisierung im Bereich des I Doktorgrades in Neurologie erhielten 25 Ärzte und im Bereich des II Doktorgrades 18 Ärzte. In der Abteilung finden Beschäftigung 6 Ärzte, 24 Krankenschwester, Logopade, Rehabilitantem

Es werden im vollen Wirkungsbereich verschiedene Untersuchungen in den EEG, EMG, USG Laboratorien durchgeführt.

Wykaz źródeł

1. Archiwum Szpitala.
2. Dokumenty osobowe, informacje ustne i pisemne pielęgniarek : Zofii Gaj, Janiny Drozdowskiej Chylak, Haliny Ampulskiej, Barbary Włodkowskiej, mgr Gabrieli Pastuchy.
3. Zdjęcia i dane osobowe przekazane przez lekarzy lub ich rodziny i znajomych str.46 poz. 1-35. Dziękuję pani dr .med. Janinie Knobloch z Wrocławia za informacje o Konstantym Guzowskim i rodzinom lekarzy, którzy udostępnili zdjęcia zmarłych.
4. Struktura organizacyjna Oddziału Neurologii z „Monografii ” Oddziału Neurologii W.SZ.P w Słupsku autorstwa mgr Gabrieli Pastuchy, Teresy Cieślak i Agnieszki Szafrąńskiej.
5. Dokumenty własne ze zbiorów autora.
6. Księgi Ruchu Chorych 1953- 1956 za zgodą pana ordynatora oddziału
7. Pani dr Danuta Retzlaff - Sadoczyńska przekazała zdjęcie p. dr med Leona Baranowskiego str. 15 ryc. 9.

i

Skorowidz osobowy

(pominięto nazwiska ze stron 84 i 85)

- Ampulska-Piotrowicz Halina 3 ,7 ,8 ,40 ,105
- Anhut Irena 40
- Antoniuk Elżbieta 41
- Andrzejewski Andrzej 45
- Arendt Rudolf 48
- Awstric Aleksandra 8,18,19
- Awstric Roman 3 ,6 ,9
- Badowska Teresa 41 ,89
- Balicki Jacek 4 ,26 ,27 , 28 , 29 ,30 ,34 ,47 ,53 ,72 ,75 , 76 ,78 ,82 ,87 ,89 ,93 ,95 ,99 ,102 ,104
- Banach Stanisław 19 ,26 ,27 ,28 ,82
- Baranowska Krystyna 25 ,26 ,29 ,30 ,47 ,70 87
- Baranowska Małgorzata 41 ,89 ,95
- Baranowski Leon 15 ,21 ,52 ,53 ,55 ,105
- Baryś Jadwiga 45
- D**aszewska Janina 40
- Batruch Michalina 23 ,40
- Betiuk Sabina 40
- Biczuk Barbara 12 ,45
- Bierut B.38
- Blum Małgorzata 41
- Błaszczuk Anna 35
- Bogusławski W 16
- Bonio Zofia 45
- Borawska Helena 3 ,40
- Borawski Ryszard 23 ,30 ,47 ,66 ,86 ,95
- Bruzik Bogdan 25 ,27 ,36 ,47 ,78 ,87 ,95
- Brzeska Zofia 40
- Brzozowska Halina 27
- Chęcińska Stanisława 45

Chlebańska Władysława 45
Chmielewska-Kozłowska Wanda 40
Chmielewski 24
Cholewa Agata 40
Chościłowicz Zofia 45
Chylewska Marzena 41
Cygani Bożena 45
Czaja Wanda 45
Czarnecka Krystyna 41
Chylak Drozdowska Janina zob. Drozdowska Chylak Janina
Cieślak Teresa 41 89,105
Dębicki Kazimierz 9
Dołęga Renata 41 ,94
Domżał Teofan 27 ,28
Dowżenko Anatol 17
Drapała Krystyna 41
Drozdowska Chylak Janina 12,14,18,40,105
Duraj Aneta 41 ,89
Dyjecińska Lidia 22 ,45
Dymecki Jerzy 17
Dyrmo Maria 45
Dziemidok Elżbieta 41
Dzierżawska Małgorzata 41 ,89 ,96
Dziuban Maria Jolanta 47 ,83 ,88
Filipiak Krystyna 40
Filipiak Teresa 40
Filipowicz Janina 40
Fistenberg Maria 36
Formela Anna 41 ,87
Franco 39
Fryzę Cezary 21
Gackowska Regina 21 ,22 ,26 ,30 ,35 ,47 ,58 ,86 ,93 ,99 ,101 ,103
Gaj-Bielecka Zofia 12 ,15 ,22 ,40 ,42 ,43 ,44 ,45 ,105
Gałązka Stanisław 25

Gąsiorowska Janina 40
Geleta Danuta 12 ,15 ,40
Gens Przemysław 30 ,47 ,80 ,87
Godula 21
Gołębiowska Zofia 45
Groch Halina 41
Groński Leopold 92
Gruszczyńska Masilewicz Iwona zob.Masilewicz Gruszczyńska Iwona
Grys Zofia 41
Grzelak M.34
Guzowski Konstanty 4 ,10 ,34 ,35 ,47 ,48 ,49 ,86 ,99 ,101 ,103 ,105
Haba Krystyna 41 ,89
Herman Andrzej 40
Jaciów Mrozowska Alicja 22 ,26 ,28 ,29 ,30 ,35 ,47 ,58 ,86 ,95
Jaciów Witold 27
Jaczewska Aldona 30
Jagiełło Nina 41
Jakimowicz Władysław 48
Jakubowski Włodzimierz 40
Janka Krygier Grażyna 25 ,26 ,29 ,35 ,47 ,69 ,76 ,87 ,95
Jankowicz Eleonora 24
Jarema Michał 21 ,22 ,55 ,57
Jasińska Lucyna 41 ,89
Jaskuła Krystyna 41 ,89
Jaworska Elżbieta 40 ,90 ,96
Jeliński Marian 25
Jeżewska Ewa 17
Juchniewicz Jan 40
Jurek 45
Karczewska Wołk Wioletta zob.Wołk Karaczewska Wioletta
Kazimierska Helena 3 12,36,90,99,101 ,103
Kiewro Bożena 40
Kicińska Elżbieta 29 ,35 ,47 ,82 ,88
Kisiel Anna 41

Kleniewski Andrzej 19 ,22 ,58 ,65 ,86
Kłyszejko Jolanta 40
Knobloch Janina 105
Koch Barbara 45
Kochanowska Leokadia 41
Kondratiuk Walentyna 23 ,47 ,63 ,87
Konieczny Krzysztof 45
Kopacka
Krusinek Stanisława 40
Korabicka Lucyna 40
Kotowski E.30
Kowalewska Anita 26 ,45 ,89
Kowalski Stanisław 4 ,9
Kozina Anna 41 ,89
Królicka Regina 35 ,91
Kruczkowska Julita 41 89
Krygier Janka Grażyna zob.-Janka Krygier Grażyna
Kucharska Celina 92
Krzywak Alicja 27 ,30 ,35 ,47 ,75 ,87
Kucharczyk Danuta 40
Kuligowski Zygmunt 17
Kulczycki Jerzy21
Kurowska Urszula41 ,89
Kuźnia Marzena 41
Lach Honorata 41
Lange Elżbieta 41 ,94 ,96
Lenkiewicz Józefa 41
Lewenstam Zofia 17
Macegoniuk Ewa 41 ,89
Majewska Zofia 19 ,25 ,48 ,53
Mańkowska Bożena 40 ,96
Maruszak Franciszek 22 ,45
Marchlewska Beata 41 94 ,96
Marchlewska Piszko Danuta zob.Piszko Marchlewska Danuta

Masilewicz Gruszczyńska Iwona 29 ,31 ,34 ,47 ,79 ,88 ,89 ,95
Meszke Maria 40
Michalczyk Anetta 41 ,89
Mielniczek Teresa 45
Mickiewicz Wacław 3 ,4 ,5 ,6 ,9 ,10 ,11 ,12 ,15 ,17,19 ,25 ,30 ,36 ,37 ,38 ,39 ,46 ,47 ,83 ,86
,99,101 ,103 ,
Michałowska Barbara 40
Mimiec Krystyna 22 ,45
Misztal Ewa 41
Modestowicz Sabina 40
Mor gaś Gertruda 40
Mossakowski Mirosław 19
Mrozowska Jaciów Alicja zob Jaciów Mrozowska Alicja
Mureau Fred 23 ,26 ,29 ,47 ,64 ,87
Musiał Stanisław 25
NERGA Zbigniew 25
Nikitiuk Beata 41 ,94 ,96 ,
Nosewicz Stanisława 40
Nowak Katarzyna 40
Nowakowski 40 /sanitariusz,wnuk felczera Gillaschke/
Nyka Walenty 82
Oller Edward 22 ,26 ,35 ,46 ,59 ,86
Osińska Anna 41 ,47 ,60 ,88
Owsiana Ewa 41 89
Paluch Bolesław 35 ,36 ,47 ,68 ,87 ,
Paluch R.26
Paprocki Michał 24 . 47 71 ,87
Parzybut Irena 41 ,89
Pasieka Maciej 2
Pastucha Gabriela 36 , 89 ,94 ,105
Pawłów Czesława 45
Pawłyna Urszula 41 ,94
Pietras Halina 45
Pietruszka Kazimiera 40

Piotrowski Andrzej 31
Piskosz Halina 41
Piszko Adam 22 ,23 ,26 ,30 ,35 ,47 ,61 ,86 ,95
Piszko-Marchlewska Danuta 26 ,29 ,35 ,47 ,74 ,87 ,95
Powiertowski Hieronim 21
Przybyłek Edyta 41 ,96
Przyborowska Siwicka Elżbieta zob.Siwicka Elżbieta
Przegocka Małgorzata 45
Purcha Ewa 41 ,94 ,96
Pyczek Genowefa 45
Pytlos Wanda 40 ,94 ,96
Rasiak Bożena 45
Retzlaff Żujewska Danuta zob.Żujewska Retzlaff Danuta
Rojszyk Jerzy 20
Rothymel Stanisław 23
Rudel Czesław 21 ,22 ,35 ,47 ,56 ,85 ,9 ,101 ,103
Rzep /Rzap ?/ Maria 45
Rzeszowska Żołnierowicz Helena zob.Żołnierowicz Rzeszowska Helena
Sadowska Anna 45
Sagun Jadwiga 40
Sagun.....40
Siakak Barbara 40
Sałowińska Bieniek Maria 40
Sarnacka Wiesława 40 ,96
Sekulska Wojciechowska Helena 3 ,4 ,40
Sitarska Teresa 40
Siwicka Przyborowska Elżbieta 35
Skrobot C.34
Sławska.....41
Sochalski Jan 26 ,29 ,47 ,65 ,87 ,95
Staniuk Joanna 41 ,89
Staśkiewicz Teresa 23 ,40
Stępień Drygas Małgorzata 45
Stępień Wilczek Wiesława 23 ,30 ,47 ,67 ,87

Stalą Urszula 40
Suchoska Elżbieta 41
Suchomski Tadeusz 28
Sumińska Dorota 29 ,31 ,34 ,47 ,76 ,77 ,87 ,95
Szafrąńska Agnieszka 41 ,89,105
Szarmach Stanisław 10 ,12 ,15 ,17 ,19 ,21 ,28 ,29 ,30 ,35 ,47 ,52 ,86 ,99 ,101 ,103
Szeląg Helena 40
Szewalje Ewa 40 ,94 ,96
Szewczuk Janusz 26 ,29 ,30 ,34 ,47 ,73 ,83 ,87 ,89 ,95
Szewczuk Stanisław 10 ,11 ,15 ,16 ,17 ,19 ,21 ,26 ,27 ,28 ,29 ,30 ,35 ,39 ,47 ,53 ,75 ,78 ,83,86,87,93,95,96,99,101,103
Szkop Eugeniusz 22
Szmidt Bogusława 41 ,89
Szuryn Halina 45
Szymanowska Wł.7
Szymańska Kazimiera 41
Śledź.....45
Śliwińska Bożena 41 ,94,96
Święch Helena 29 ,30 ,34 ,47 ,76 ,87 ,89 ,95
Taraszewska.....27
Taraškiewicz Marlena41 ,89
Tchorzewska Beata 40
Tokarz Feliks 24
Traczkowska Małgorzata 41 89
Trzebiatowska Gertruda 45
Tyburska Helena 45
Wajda Maria 41 ,89
Walendzka Zofia 36
Wasilewska Alicja 3
Wernecki Wojciech 31 ,34 ,47 ,76 ,81 ,88 ,
Wiatrowicz Jadwiga 3 ,40
Wielicki Mieczysław 4 ,11 ,15 ,17 ,19 ,35 ,47 ,50 ,51 ,83 ,86 ,99 ,101 ,103
Wieliczko Helena 92
Wilczek Stępień Wiesława zob. .Stępień Wilczek Wiesława

Wielkosz Maria 41
Wilbrandt Alicja 41
Wiśniewski Henryk 19
Wiśniewska Hejka Zuzanna 25
Włodarska Mariola 41 ,89 ,94
Włodkowska Barbara 56 ,92 ,95 ,96 ,105
Wosińska Barbara 25
Wojciechowska Sekuła Helena zob.Sekuła Wojciechowska Helena
Wojcieszuk Lilianna 41
Wołk Karaczewska Violetta 41 ,89
Wójcik Adela 3 ,36 ,99 ,101 ,103
Wójcik Aleksandra 35
Wyszomirska Alicja 40
Zabdyr Jozef 21 ,22 ,23 ,26 ,35 ,47 ,57 ,86
Zaborowska Janina 40
Zakręt Danuta 41
Zawadzka Maria 40
Zawisza Sylwia 41
Zawisza Żaneta 40
Zdunek Andrzej 40 ,96
Zieniewicz Janina 45
Zięba Irena
Zabiński Tadeusz 22 ,23 ,26 ,28 ,29 ,30 ,35 ,47 ,62 ,86 ,95
Żarska Helena 41
Żołnierowicz Rzeszowska Helena 19 ,20 ,46 ,54 ,86 ,99 ,101 ,103
Żujewska Retzlaff Danuta 21 ,22 ,23 ,25 ,26 ,27 ,30 ,35 ,46 ,55 ,86 ,99 ,101 ,103 105